СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 55 (19.431). ● 1986 йил 5 март, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ ЙИЛИ — ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН МЕҲНАТ ҚИЛИШ, ҲАР БИР РАҲБАР ВА ҲАР БИР КОЛЛЕКТИВНИ ИШДА СИНАШ ЙИЛИДИР.

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладидан).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг бориши тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съезди 1986 йил 4 март куни ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари тўғрисида» докладни муҳокама қилиш юзасидан музокараларда КПСС Кемерово область комитетининг биринчи секретари Н. С. Ермаков, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги номли Минск автомобиль заводининг темирчи-қолипловчиси Е. А. Шуляк, Херсон область Белозерск районидаги Киров номли колхоз раиси Д. К. Моторний, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Назарбоев, Томск область «Химстрой» қурилиш бошқармасининг бошлиғи П. Г. Пронягин, КПСС Якутия область комитетининг биринчи секретари Ю. Н. Прокопьев ўртоқлар сўзладилар.

Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссияси ва Секретариатининг аъзоси Володя Тейтельбойм, Сурия Араб Социалистик Уйғониш партияси Бош секретарининг ўринбосари Абдалла ал Ахмар ўртоқлар съездни табрикладилар.

Сўнгра музокараларда КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари Ф. В. Попов, Украина ССР Фанлар академиясининг президенти Е. О. Патон номидаги электр пайвандлаш институтининг директори Б. Е. Патон, Латвия ССР Бауска район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг директори Н. Д. Дзенис ўртоқлар сўзладилар.

Сўнгра Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Кампучия Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Хенг Самрин, Аргентина Коммунистик партиясининг Бош секретари Атос Фава, Япония Коммунистик партияси Марказий Комитети Секретариатининг Раиси Мицухиро Канэко ўртоқлар табрик нутқи сўзладилар.

ТИНЧЛИК ВА БУНЁДКОРЛИК ПОСБОНЛИГИДА

СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ КПСС XXVII СЪЕЗДИГА ТАБРИГИ

СССР Қуролли Кучлари — халқнинг жон-тани, социалистик Ватан осойишта турмуши ва бунёдкорлик меҳнатининг ишончли қўриқчисидир. 4 март куни СССР Қуролли Кучларининг вакиллари КПСС XXVII съезди делегатларини ва меҳмонларини муборакбод қилдилар.

Жангчилар колонналари жанговар байроқлар кўтариб Кремлнинг Съездлар саройи залига шахдам кириб келадилар. Уларнинг сафида қуролли кучлар ва қўшинлар барча турларининг вакиллари — солдатлар ва матрослар, сержантлар ва старшиналар, прапоршчик ва мичманлар, офицерлар, генераллар ва адмираллар бор.

Президиумнинг ўнг ва чап томонида суворовчилар ва нахимовчилар қимир этмай соқчилик қиладилар. Уларнинг олдида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари саф тортганлар. Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан улар жанговар шон-шуҳратининг ворислари: шу куннинг қаҳрамонлари — космонавтлар, ёш интернационалист-жангчилар елкама-елка турибдилар. «Ҳамма тингласин!» — дея фанфаралар садоси таралади. Сарой гумбазлари остида жангчиларнинг табрик сўзлари тантанавор янграйди. Табрикни танк дивизиясининг командири генерал-майор **В. С. Михайлов** ўқиб эшиттирди.

Қадрли ўртоқлар, деди у, шу кунларда бутун дунёнинг диққат-эътибори Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг ишига қаратилган. Съездда айтилган ҳар бир сўзни совет кишилари, чет эллардаги миллион-миллион дўстларимиз қизғин маъқулламоқдалар. СССР Қуролли Кучларининг жангчилари съезд ишини зўр қизиқиш ва чуқур ҳаяжон билан кузатиб турибдилар. Уларнинг номидан, ушбу соатларда жанговар постда туриб, социалистик Ватан хавфсизлигини сергаклик билан қўриқлаётганлар номидан съезд делегатлари ва меҳмонлари бўлган сизларга оташин жанговар салом топширишга рухсат бергайсизлар! (**Қарсаклар**).

Партиянинг XXVII съезди совет жамияти тараққиётида сифат жиҳатдан янги босқични очиб беради. Партиянинг мамлакатни социал иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлини рўёбга чиқариш давлатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада юксалтиришга, совет халқининг фаровонлигини янада яхшилашни, унинг маънавий маданиятини ўстиришни таъминлашга имкон беради.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида совет жангчиларининг жанговар меҳнатига юксак баҳо берилганлиги қалбларимизда жонажон партияга астойдил миннатдорчилик, совет кишиларининг осойишта, бунёдкорлик меҳнатини ҳимоя қилиш соҳасидаги ўзимизнинг муқаддас бурчимизни янада зўр масъулият ва фидокорлик билан бажариш муддаосини уйғотди.

Коммунистик партия билан совет халқининг доимий ғамхўрлиги туфайли Қуролли Кучлар юқори малакали кадрлар, қудратли жанговар потенциалга эгадирлар. Ишчилар, олимлар, конструкторлар ҳамда инженерларнинг ақл-заковати ва истеъдоди билан энг юқори даражадаги қурол-яроғ ва жанговар техника яратилди. Ҳозирги кунда ихтиёримизда бўлган замонавий ракеталар, танклар, самолётлар, атом сув ости кемалари ва автоматлаштирилган бошқариш системалари эришилган стратегик мувозанатни сақлаб туриш, империализм кучларининг ҳарбий устунлигига йўл қўймаслик имконини беради.

Барча совет кишилари сингари Армия ва Флот жангчилари ҳам КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрдилар. Уларнинг жанговар маҳорати ўсди. Аълочи жангчилар, юқори малакали мутахассислар кўпайди. Жангчилар коллективларининг чинакам метиндек мустаҳкамловчи кучи бўлган коммунистлар ҳар доимгидек жанговар ва сиёсий тайёргарлик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Коммунистлар юксак онглилик ва ҳарбий бурчини аъло даражада адо этиш намунаси бўлиб хизмат қилмоқдалар.

Қуролли Кучларда хизмат қилиш ҳар биримиз учун — бу катта ҳаёт мактаби, юксак маънавий-сиёсий фазилатларни, ватанпарварлик ва интернационализмни тарбиялаш мактаби, мардлик, интизомлилик ва жисмоний чиниқиш мактабидир.

Ҳозирги кунда Ватаннинг шавкатли ҳимоячилари сафида Улуғ Ватан уруши ветеранларининг фарзандлари ва набиралари бор. Улар — ота-боболари сингари партия, халқ ва Қуролли Кучларнинг қаҳрамонона анъаналарига содиқдирлар. Сўнгги йилларнинг ўзидагина ўн минглаб жангчилар жанговар орденлар ва медалларга сазовор бўлдилар.

Бугун сизлар ўзларининг интернационал ватанпарварлик бурчини бажаришда кўрсатган жасоратлари учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвонига сазовор бўлган кишиларни кўриб турибсиз. (**Давомли қарсаклар**).

Ўртоқлар!

Биз партиянинг ҳозирги вақтдаги талаблари позициясидан туриб эришилган натижаларга баҳо берар эканмиз дала, ҳаво ва денгиз кўникмасини янада қизғин, янада қатъият билан такомиллаштириш зарурлигини яхши англаймиз. Новаторлик, ижодий ташаббускорлик ва юксак масъулият руҳи жангчилар коллективлари турмушининг қонуни бўлиб қолиши керак. Командирлар, сиёсий органлар, партия ташкилотлари, Армия ва Флотнинг барча жангчилари бундан буён ҳам қисмлар ва кемаларнинг сергаклигини ва жанговар тайёргарлигини ошираверадилар, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлайверадилар.

Милитарист доиралар авж олдириб юборган тинимсиз қуролланиш пойгаси, шундай пойгани космик кенгликларига олиб чиқиш муддаоси туфайли вужудга келган мураккаб халқаро вазият ҳам биздан шуни талаб қилмоқда.

Совет жангчилари халқимиз озодлик ва мустақилликни қанчалик қийинчилик билан қўлга киритганлигини бир дақиқа ҳам эсдан чиқармай, ўзларининг империализмнинг ҳар қандай агрессив ниятларини барбод этишга тайёргарлиги қанчалик юксак даражада бўлса, социалистик Ватан хавфсизлиги шунчалик мустаҳкам бўлишини чуқур англайдилар.

Жонажон Ленин партиясига меҳр-муҳаббатимиз бениҳоя, унинг идеалларига садоқатимиз чексиз.

Қадрли ўртоқлар, шу юксак минбардан Қуролли Кучларнинг жангчилари социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қардош армияларининг жангчилари билан биргаликда ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёрдирлар, деб партия съездини, бутун совет халқини ишонтиришга рухсат бергайсиз. (**Гулдурос қарсаклар**). Биз ҳарбий қасамёд талаб қилганидек социалистик Ватанни матонат ва маҳорат кўрсатиб, ўз қонимиз ва ўз жонимизни аямай ҳимоя қиламиз.

Яшасин севикли Ватанимиз!

Яшасин коммунизм бунёдкори — улуғ совет халқи!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар! Шон-шарафлар! Шон-шарафлар! Шон-шарафлар! сўзларини жангчилар уч марта баланд руҳ билан такрорлайдилар.

КПСС XXVII съездининг делегатлари ва меҳмонлари социализм ғалабаларининг қаҳрамон ҳимоячиларини ўринларидан туриб гулдурос қарсаклар билан олқишлайдилар.

(ТАСС).

Партия съездига — меҳнат рапортлари!

ДЕЛЕГАТНИНГ ИШ ЎРНИДА

● Ҳозир Қувасой цемент комбинатининг туйиш цехида донгдор ишчи — цемент тегирмони машинисти Аҳмаджон Ўтанов бўлмаса-да, маҳсулот ишлаб чиқариш камайгани йўқ. Унинг ўғиллари Алишер ва Аҳрор КПСС XXVII съездининг делегати учун нормани бажаряптилар.

Катта ўғил Алишернинг цехга келганига 10 йилча бўлди. У маҳоратни отасидан ўрганди ва сўнгра унинг сменадоши бўлиб қолди. Укаси Аҳрор шу цехда созловчи слесарлик қилади. У партия съезди кунларида ота ўрнини босиш учун атайлаб машинистликни ўрганди. Ҳозир Ўтановлар тегирмонидан соатига 26 тонна цемент чиқарилмоқда.

Фарғона областининг бошқа корхоналарида ҳам партия съездининг делегатлари учун ишлаб чиқариш программаси бажарилмоқда. «Большевик» заводи токари Кенжабой Илмияминов станогини мусобақадоши Усеин Чордоқчи зиммасига олди. Марғилон ипак комбинатида делегат Озода Султонова нормасини унинг тўқув цехидаги бригадаси бажармоқда. Ҳозир бригада қўшимча 7 станокни ишлатмоқда. Тўқувчилар бир сменада типовой нормага мувофиқ битта станок учун белгиланган 20 метр ўрнига 23 метрдан шойи тўқиб чиқармоқдалар.

СУРАТДА: КПСС XXVII съездида қатнашаётган делегатлардан бир группаси. Б. Юсупов фотоси (ТАСС).

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

● Андижон машинасозлик заводида Раҳматали Аҳмадалиев бригадаси квартал планидан ташқари ПГХ-0,5 юк ортувчи қурилмаларини йиғиб тайёрлашга киришди.

Съездолди мусобақасининг ғолиби бўлмиш шу илғор бригада аъзолари йил бошидан бери дала ва ферма меҳнаткашлари учун зарур янги моделдаги 180 юк ортувчи машинани йиғиб тайёрлади. Улар корхонанинг кўпчилик коллективлари каби КПСС XXVII съезди шарафига зиммаларига олган мажбуриятларини бажардилар. Уларнинг фидокорона меҳнати бутун завод икки ойлик программани уч кун олдин бажаришига имкон берди. Натижада республиканинг қишлоқ хўжалиги қўшимча 100 минг сўмлик машина-ускуналар, шу жумладан кўплаб насослар, дизеллар, погрузчиклар ва шу машиналарга эҳтиёт қисмлар олади.

КОММУНИСТЛАР ЎРНАК

● Бухоро-1 станциясидан жўнаб кетган оғир вазнли поездни коммунист Муҳиддин Жўраевнинг локомотив бригадаси тежалган ёнилғи ҳисобига ҳайдамоқда.

Бу поезд депо коммунистларининг ташаббуслари билан тузилган янги колонна ҳайдаган 60-состав бўлди. 44 локомотив бригадани бирлаштирган бу колонна КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада дастлабки мажбуриятларини бажариб бўлди — 60 поезднинг ҳаммасини нормадаги дизель ёқилғи сарфини озайтирган ҳолда ҳайдаб борди ва ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига ўтказди. Энг тажрибали машинистлардан бири коммунист Шарофиддин Шаропов ёш коллективга бош бўлди. Темирйўлчилар съезд ишининг ҳар кунида топшириқни ошириб бажарамиз, деган социалистик мажбурият олдилар.

(ЎзТАГ).

М. С. ГОРБАЧЕВ КАН СЕН САН БИЛАН УЧРАШДИ

3 март куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС XXVII съездида КМП делегациясига бошчилик қилаётган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХДР Маъмурий кенгашининг Бош министри Кан Сен Сан билан учрашди. КМП делегациясининг бошлиғи совет халқининг социализм ва коммунизм улуғ иши тантанаси йўлидаги курашида бурилиш аҳамиятига молик анжуман сифатида КПСС XXVII съездининг аҳамиятига юксак баҳо берди.

М. С. Горбачев билан Кан Сен Сан ўртоқлар КПСС билан КМП, Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар. Марксизм-ленинизм, социалистик интернационализмнинг мустаҳкам принципларига асосланган бу муносабатлар иккала давлатнинг социал-иқтисодий тараққиётига, жаҳон социализмининг қудратини кучайтиришга кўмаклашаётганлиги таъкидланди.

М. С. Горбачев билан Кан Сен Сан СССР ва КХДРнинг хўжалик алоқалари ҳамда уларнинг Осиё ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликни таъминлаш манфаатларини кўзлаб халқаро майдондаги баҳамжиҳат ҳаракатлари кучайганлигидан мамнуният изҳор қилдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Совет Иттифоқи корейс халқининг ўз ватанини ташқаридан аралашувсиз тинч демократик асосда бирлаштиришга интилаётганлигини изчиллик билан қўллаб-қувватлаётганлигини қайд этиб, КХДР ҳукуматининг Корея ярим оролини тинчлик зонасига, ядросиз зонага айлантириш тўғрисидаги таклифини амалга ошириш Осиё-Тинч океан регионида хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида жуда катта қадам бўлур эди, деб таъкидлади.

Учрашув ўртоқларча самимий вазиятда ўтди.

(ТАСС).

М. С. ГОРБАЧЕВ К. ФОМВИХАН БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС XXVII съездида ЛХРП делегациясига бошчилик қилаётган ЛХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан билан 3 март куни учрашди.

К. Фомвихан КПСС XXVII съезди ишига юксак баҳо берди, унинг ғоят катта халқаро аҳамиятини, марксизм-ленинизм назарияси ва практикасини ривожлантиришга қўшган муҳим ҳиссасини таъкидлади. У катта ёрдам бераётганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, ҳукумати ва халқига Лаос Халқ революцион партияси, ҳукумати ва халқи номидан миннатдорчилик изҳор этди, ЛХРП СССРнинг съезд маъқуллаган тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини, ядровий ва химиявий қуролни босқичма-босқич тугатиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш программасини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашини билдирди.

М. С. Горбачев қардош Лаоснинг социалистик жамият асосларини қуриш ишидаги ютуқларини табриклади. У ЛХРП IV съездига тайёргарлик кўришда Лаос коммунистларига муваффақиятлар тилади. Совет Иттифоқи ЛХДРнинг ВСР ва КХР билан биргаликда АСЕАН мамлакатлари ўртасида амалий мулоқотни йўлга қўйишда, Жануби-Шарқий Осиёни тинчлик, барқарорлик ва яхши қўшничилик районига айлантиришга қаратилган йўлни ўтказиб келаётганлигини муттасил қўллаб-қувватламоқда.

Асосий халқаро масалалар юзасидан фикрлашиб олиш чоғида КПСС билан ЛХРП, СССР билан ЛХДР Осиё-Тинч океан регионида ушбу проблемани ҳал этишга комплекс ёндашиш асосида тинчликни мустаҳкамлаш ва хавфсизликни таъминлаш мақсадида изчил иш олиб боришга азму қарор берганликлари билдирилди.

Суҳбат дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

М. С. ГОРБАЧЕВ Д. БЕЛОВСКИЙ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС XXVII съездида ЮКС делегациясига бошчилик қилаётган ЮКС Марказий Комитети Президиумининг секретари Д. Беловский билан 3 март куни учрашди.

Ўртоқларча самимий вазиятда ўтган суҳбатда Д. Беловский КПСС XXVII съезди самарали ишлаётганлигини қайд этиб, унинг қарорлари Совет Иттифоқи учун катта аҳамиятга эга бўлади, дунёдаги бутун вазиятга хайрли таъсир ўтказади, деб ишонч билдирди. Югославияда ЮКС XIII съездига тайёргарлик авж олдириб юборилганлиги муносабати билан М. С. Горбачев Югославия коммунистларига ўзларининг олий анжуманини ўтказишда, мамлакат олдида турган социалистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда муваффақиятлар тилади.

Ҳар иккала томон энг муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган проблема — ядро уруши хавфини бартараф этиш проблемасини ҳал қилиш мақсадида ҳозирги замоннинг барча илғор кучларини активлаштириш муҳимлигини таъкидлади. М. С. Горбачев халқаро ишларда қўшилмаслик ҳаракатининг роли ортиб бораётганлигини қайд этиб ўтди. Шу ҳаракатнинг империализмга қарши фаолияти ялпи тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда. Д. Беловский М. С. Горбачевнинг 1986 йил 15 январдаги Баёнотида олға сурилган совет тинчлик ташаббуслари Югославияда қўллаб-қувватланаётганлигини айтди.

СССР билан ЮСФР, КПСС билан ЮКС ўртасидаги муносабатларга оид масалаларни муҳокама қилиш чоғида биргаликда белгиланган принциплар ҳамда аҳдномалар асосида иккала партия ва мамлакат ўртасидаги дўстона ҳамкорликни чуқурлаштириш учун бундан буён ҳам барча зарур ишларни бажаришга бўлган умумий интилиш яна бир бор изҳор этилди. (ТАСС).

М. С. ГОРБАЧЕВ Менгисту Хайле Мариам билан учрашди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Эфиопия Ишчи партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Социалистик Эфиопия Муваққат Ҳарбий Маъмурий Кенгашининг Раиси Менгисту Хайле Мариам билан 4 март куни учрашди. У КПСС XXVII съездида Эфиопия Ишчи партиясининг делегациясига бошчилик қилмоқда.

Менгисту Хайле Мариам КПСС XXVII съездини катта халқаро аҳамиятдаги воқеа деб таърифлади, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий доклади, делегатларнинг нутқлари, съездга хос халқ олдида юксак масъулият руҳи, ишчанлик ва келажакка комил ишонч менда чуқур таассурот қолдирди, деди у.

Менгисту Хайле Мариам Эфиопия Ишчи партияси раҳбарлигида Эфиопия меҳнаткашларининг миллий мустақилликни мустаҳкамлаш учун кураши ва мамлакатни социалистик ориентация йўлида олға бориши тўғрисида гапириб берди. Эфиопия Ишчи партияси Марказий Комитетининг Бош секретари революцион Эфиопияга бераётган ҳар томонлама ёрдам ва мададлари учун КПССга ва совет халқига самимий миннатдорчилик билдирди.

М. С. Горбачев совет коммунистлари мамлакат меҳнаткаш халқининг ҳақиқий авангарди — Эфиопия Ишчи партиясининг фаолиятига катта хайрихоҳлик туйғулари билан муносабатда бўлаётганликларини айтди. Эфиопия Ишчи партияси барча қийинчиликларга қарамай комил ишонч билан янги ҳаёт қурмоқда.

Совет Иттифоқи ва Социалистик Эфиопия раҳбарлари асосий халқаро проблемалар юзасидан икки мамлакатнинг позициялари муштараклигини таъкидладилар, ядро қуролини тугатиш, уни синашларни тезроқ тақиқлаш ва космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик ҳаётий муҳимлигини таъкидладилар.

М. С. Горбачев ва Менгисту Хайле Мариам Совет — Эфиопия ҳамкорлиги самарали бўлаётганлигидан мамнунликларини изҳор этдилар, иккала мамлакат халқлари, бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт ишининг манфаатлари йўлида шу ҳамкорликни янада ривожлантиришни ёқлаб гапирдилар.

Учрашув ўртоқларча самимий вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

3 март

эрталабки мажлис

Йиғилганлар Никарагуа Сандиночилар миллий озодлик фронти Миллий раҳбарлик органи ижроия комиссиясининг вице-координатори **Байардо Арсе Кастаньо**нинг нутқини қизғин кутиб олдилар. У Сандиночилар фронти Миллий раҳбарлик органи ва Никарагуа халқи номидан Ленин партиясига, бутун совет халқига қизғин, қардошлик саломини топширди.

КПСС XXVII съезди, деди у, халқаро кескинлик ниҳоятда кучайиб кетган, империалистларнинг муддаолари оқибатида инсон зотининг қирилиб кетиш хавфи пайдо бўлган бир даврда ўтмоқда. Бизнинг фикримизча, ҳозир тинчликни сақлаб қолишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ. Ўртоқ М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёнотида олға сурилган, ядро қуролининг босқичма-босқич йўқ қилинишини кўзда тутадиган тинчлик программаси реалистик ва бизнинг фикримизча революцион программадир, деди нотиқ: Бу программада бутун инсониятнинг манфаатлари ифода этилган.

Никарагуа Америка маъмуриятининг кескинликни юмшатиш тўғрисидаги битимлар рўёбга чиқарилишига регионал можаролар деб аталмиш можароларни бартараф этишни шарт қилиб қўйиш йўлидаги уринишларига Совет Иттифоқи қатъиян қарши чиқаётганига юксак баҳо бермоқда. Рейган маъмуриятининг шу хилдаги важлари у тинчликка интилмаётганлигини ниқоблайди, холос.

Улуғ Октябрдан кейинги дастлабки йилларда Ленин халқи оқ гвардиячиларга қарши курашгани каби, ҳозир АҚШ империализми сиёсатининг жабрдийдаси бўлган Сандино халқи, деб давом қилди нотиқ, Вашингтон маъмуриятининг қарамоғида бўлган ва унинг кўрсатмасига биноан ҳаракат қилаётган контрреволюционерларнинг ҳуружларини даф этмоқда. АҚШ империализми Африка, Осиё, Лотин Америкасидаги ёш революцияларни бўғиб ташлашга интилмоқда.

Бизнинг халқимиз савдо-иқтисодий соҳадаги қамалдан қўрқмайди. Халқимиз тўхтовсиз давом этаётган ҳарбий машқлардан қўрқмайди, жосус самолётлар иштирокидаги иғвогарликларни даф этмоқда. Халқимиз ишлаб чиқариш инфраструктурасини вайрон этишга қаратилган саботажга қарши, портлар миналаштирилишига қарши, Никарагуани кредитлардан маҳрум этиш мақсадида халқаро молия ташкилотларига нисбатан ўтказилаётган дўқ-пўписаларга қарши курашмоқда. Халқимиз мамлакатимизга ғоят катта моддий зиён етказган, уни оғир иқтисодий аҳволга солиб қўйган ва кўплаб одамларнинг қурбон бўлишига олиб келган агрессия натижасида юзага келган социал-иқтисодий қийинчиликларни бартараф этмоқда.

Бироқ қийинчиликларга қарамай, революция оммадан, Сандиночилар фронтининг халқ билан чамбарчас алоқаларидан ҳамон куч олиб турибди.

Сандиночилар революцияси «учинчи дунё» халқларининг ўз тақдирини ўзи белгилаш, айниқса ривожланаётган мамлакатлар ғоят машаққатли ташқи қарз юкини кўтариб бораётган ҳозирги шароитда ривожланиш йўлини мустақил танлаб олиш ҳуқуқини ҳимоя қилмоқда. Бу бизнинг тинчлик ишига қўшган ҳиссамиздир.

Шу минбардан нутқ сўзлай туриб, деди вице-координатор, мамлакатимизга қарши империалистлар агрессия қилган барча йиллар мобайнида амалий бирдамликлари ва ҳамкорликлари учун совет халқига, КПССга ва Совет ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қиламан. Ҳукуматларимиз билан партияларимиз ўртасидаги қалин ва самарали муносабатлар дўстлик ҳамда ўзарс ҳурмат руҳида ривожланиб бормоқда. Бу муносабатлар революцион принципларга асосланган. Бу муносабатлар мустаҳкам бўлиб, ҳар қандай синовларга бардош бера олади.

Биз шу минбардан туриб ишонтириб айтамизки, жаҳон революциясининг бир қисми бўлмиш сандиночилар халқ революцияси тарихан муқаррардир. Бизнинг халқимиз ва унинг авангарди қўлда қурол билан узил-кесил ғалаба сари олға томон қатъият билан бориб, халқаро бирдамликни мустаҳкамлайверади.

Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари **Родней Арисменди**ни съезд делегатлари ва меҳмонлари самимий кутиб олдилар. У бугунги кунда шу ерда, сизларнинг съездингизда социализм музаффар тарихининг янги саҳифаси ёзилаётганлигини диққат билан кузатиб турган ёки ҳис этаётган бутун планетадаги юз миллионлаб кишиларнинг нигоҳи Москвага қаратилгандир, деди. Съезднинг бутун иши ҳам жаҳон социализми тараққиётига ғоят катта таъсир ўтказади, деб таъкидлади у.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий доклади, деди нотиқ, Совет Иттифоқи ҳаёти ва халқаро ривожланиш бутун бир даврининг муфассал таҳлилидир. Бу доклад ижодий ленинизм руҳи, новаторлик руҳи билан суғорилган бўлиб, истиқболни назарда тутади. Биринчи социалистик революцияни ғолибона амалга оширган, нацизмни мағлуб этган, янги жамиятни бунёд қилиб, космосни забт этаётган Ленин партияси билан совет халқи эксплуататорларсиз ва эксплуатация қилинувчиларсиз дунёни, капитализмдан яққол устун бўлган дунёни барпо этдилар.

Сизларнинг съездингиз ўз йўлини тўғрилаб, камчиликлардан халос бўлиб, сусткашлик ва хатоларни қоралаб, ҳар бир масъулиятли дамларда ҳал қилувчи сўзни халққа бериб, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўли билан олға томон қатъий илгарилаб боришни мақсад қилиб қўймоқда. Бундай улуғвор вазифани шу қадар қисқа муддатларда бажариш шонли совет халқининг, Ленин партиясининг тарихий жасорати, бутун бир даврга тенг янги зафари бўлиб қолади. Биз шунга ишонамизки, ўртоқлар, Октябрь онларида бўлгани каби, ДнепроГЭС қурилиши кунларида бўлгани каби, Улуғ Ватан урушининг жангларида бўлгани каби сизлар ғалаба қозонасизлар!

Съезд ўртага қўйган социал ҳамда иқтисодий вазифалар Ер юзида тинчлик учун жанг билан боғлангандир, деди сўнгра нотиқ. Инсоният боши узра ядро уруши хавфи пайдо бўлди. Империализм, милитаристларча дўқ-пўписа ва терроризм сиёсатини ўтказаётган АҚШнинг ҳарбий-саноат комплекси ана шундай хавф солмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида олға сурилган совет таклифлари ва ташаббуслари — тинч-тотув яшаш ва халқаро хавфсизликнинг чинакам кодекси, социализм тинчликнинг байроқдори, инсон зоти омон қолишининг асосий гарови эканлигининг далилидир.

Сизларнинг съездингизни Уругвайда, бутун Лотин Америкасида илҳомланиб маъқуллашларига ва қўллаб-қувватлашларига аминмиз, деди Р. Арисменди. Бизнинг қитъамизда капитализм системаси чуқур кризисининг оқибати бўлмиш янги демократик ва революцион ўзгаришлар юз бермоқда. Ана шу кризис мамлакатларимиз ғоят катта ташқи қарзининг оғир юкини яна ҳам мушкуллаштирмоқда. Бу жараёнда биз учун азиз Куба тобора кўпроқ муҳим роль ўйнамоқда. Куба социализм қалъаси ҳамда Лотин Америкаси мамлакатларининг иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилишда шу мамлакатлар бирлигининг таянчи вазифасини бажармоқда. Никарагуадаги революция, Сальвадордаги қўзғолончиларнинг мардонавор ҳаракати, Уругвай, Аргентина ва Бразилиядаги фашист диктатураларининг ағдарилиши, Гаитида халқнинг сабр косаси тўлганлиги, Чили халқининг қаҳрамонона кураши озодлик курашининг янги даврини очди. Қитъадаги жўшқин озодлик жараёнларининг асосий босқичлари мана шулардан иборатдир. Лекин ана шу воқеаларнинг ҳар бири уларнинг ўзига хос хусусиятлари билан нишонланган.

Р. Арисменди пировардида бундай деди: Биз Уругвай халқи демократиянинг қайта тикланишига эришган бир пайтда сизларнинг съездингизга келдик. Биз ашаддий террор билан ўтган ўн икки йилни бошдан кечирдик, бироқ диктатура бизнинг партиямизни миллий турмушдан чиқариб ташлашга муваффақ бўла олмади. Ҳозир партиямиз ўз сафларини мустаҳкамламоқда, бирдамликлари учун совет халқига ва Коммунистик партияга миннатдорчилик сўзларини йўллаб шуни айтадики, халқингизнинг қалби муттасил бирдамлик ва интернационализм руҳи билан тўлиб-тошгандир.

3 март

кечқурунги мажлис

Украина ССР Министрлар Совети Раиси **А. П. Ляшко** кечки мажлисда биринчи бўлиб нутқ сўзлади. У республикада ўн иккинчи беш йилликда халқ хўжалигини техника билан қайта жиҳозлаш борасида катта тадбирлар режалаштирилганлигини маълум қилди. Фан ва техника ютуқларини кенг кўламда жорий этиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига асосий фондларни янгилаш суръатларини 2-3 баравар ошириш вазифаси қўйилмоқда. Реконструкциялаш ва янгилашга ишлаб чиқариш қурилиши учун кўзда тутилган капитал маблағларнинг камида 50 проценти, баъзи тармоқларда эса ундан ҳам кўп маблағ сарфланади. Шундай ҳажмдаги ишларни бажариш учун, аввало, ўрнатилмаган машина-ускуналарни ишлаб чиқаришга жорий этишни тезлатиш талаб қилинади. Украина корхоналарида шу йилнинг бошларида бундай ўрнатилмай қолган машина-ускуналар кўп бўлди.

Асосий фондларни янгилашни тезлатиш учун машинасозлик заводларида машина-ускуналар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш зарур. Бунга аввало, станоклар парки иш сменалар коэффициентини ошириш ҳисобига эришиш вазифаси туради.

Бу вазифа Асосий йўналишларда тўғри қўйилган. Чунки биздаги кўпчилик тўқимачилик ва трикотаж фабрикалари муттасил уч сменали режимда ишлайди. Уларда эса асосан хотин-қизлар ишлаши маълум. Енгил саноатни техника жиҳатидан қайта қуроллантириши керак бўлган Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлигининг корхоналари эса фақат бир-икки сменада ишлайди ва уларда асосан эркаклар банд. Ана шу кишилар социал жиҳатдан оқланмаган мана шу имтиёздан воз кечиб, ғоят зарур машиналар ва запас қисмлар ишлаб чиқаришни кўпайтирсалар тўғри бўларди.

Машинасозлик қувватлари юкини ошириш учун тармоқлараро кооперацияни яхшилаш ғоятда муҳим. Мана шу омил ҳисобидан машина-ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятлари катта. Бу орада бир тармоқ корхоналари орасида кооперациялашган усул билан маҳсулот етказиб бериш асоссиз равишда кўпайиб бормоқда. Ҳолбуки, бу нарса ташиладиган юк масофасини олислаштириб юбормоқда, станокларда ёки йиғув жараёнида бўлиши ўрнига хали йўлда бўлган деталь ва ярим фабрикатлар миқдорини кўпайтирмоқда. СССР Министрлар Советининг Машинасозлик бюроси тармоқлараро туб кооперацияни барпо этиш масалаларини ҳал этиш, шунингдек умумий машинасозлик аҳамиятидаги ихтисослашган корхоналарни яратишда муҳим роль ўйнай олади.

Ресурсларни тежаш, технологик жараёнларни такомиллаштириш ва иккиламчи хом ашёни хўжалик оборотига жалб этиш ҳисобига қўшимча моддий ресурслар олиш ишини ҳам анча кўпайтириш лозим. Республикада бу борада муайян тажриба орттирилган бўлиб, уни КПСС Марказий Комитети маъқуллаганлиги маълум. Аммо бу борада биз ҳали йўл бошида турибмиз. Ўн иккинчи беш йилликда ресурсларни тежайдиган технологияларни жорий этиш, нобудгарчиликларга қарши курашни кучайтириш ҳисобига хом ашё, материал, ёқилғи ва энергияни ўтган беш йилликка нисбатан қарийб икки баравар кўпроқ тежаш вазифасини қўймоқдамиз.

Агросаноат комплексида катта вазифалар ҳал этилиши керак, деб давом қилди нотиқ. Республика ўн биринчи беш йилликда дон ва қанд лавлаги, кунгабоқар каби муҳим техникавий экинларни етиштириш ва уларни сотиш юзасидан давлатдан катта қарздор бўлиб қолди.

Қишлоқ хўжалик фани билан ишлаб чиқаришни интеграциялаш масалаларини ўрганиш айни жорий этиш фаолияти шу муҳим ишда «танг жой» эканлигини кўрсатмоқда. Шу вазифа хўжаликларнинг ҳам, илмий муассасаларнинг ҳам пировард мақсадига айланиб қолаётганлиги туфайли нотиқ ВАСХНИЛ институтларининг раҳбарларидан ўз бўлинмаларининг илмий ечимларини дала ва фермалар практикасига жорий этиш ишларини кучайтиришни сўради.

Центросоюз правлениесининг раиси **М. П. Трунов** Озиқ-овқат программасини ҳамда Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва хизмат доирасини ривожлантириш комплекс программасини амалга оширишда кооператорларнинг ҳиссасини ошириш билан боғлиқ проблемаларга тўхталди. Шу йил бошларида, деди у, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети матлубот кооперациясини янада ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. 1986—1990 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва қайта ишлаш корхоналарини қуриш, уларни реконструкциялаш ва техника жиҳатидан қайта жиҳозлашга уч миллиард сўмлик капитал маблағ сарфланади. Бундан олдинги йигирма йил мобайнида бу ишга шунча маблағ сарфланган эди. Ўн мингтадан кўп қабул қилиш ва тайёрлаш универсал пунктларини очиш, кўпгина омборлар ва холодильникларни ишга тушириш лозим.

Нотиқ кооператорларнинг ишини танқидий таҳлил қилар экан, бу ишлар замонавий талабларга ҳали мос келиши қийин, деди. Вужудга келган маҳсулот харид этишни планлаштириш практикаси, хўжалик юритиш иқтисодий механизми кооператорларнинг ташаббусларини ривожлантиришда кўмак бермаётир. Ишлаб чиқаришнинг ҳозирги даражасида мавжуд чеклашлар бекор қилинса, маҳаллийчилик кўринишлари бартараф этилса, айрим районларнинг тор манфаатлари эмас, балки умуман мамлакатнинг манфаатлари биринчи планга қўйилса, аҳолининг кўпгина маҳсулотларга бўлган эҳтиёжларини анча тўлароқ қондириш мумкин.

Центросоюз шу йилиёқ СССР Госагропроми, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан бирга республикалараро ва областлараро мол айирбошлашни кескин жонлантиришни, ресурсларни кенг кўламда ишга солишни, шаҳар кооперация савдосига маҳсулот келишини кўпайтиришни, колхоз бозорига кучли иқтисодий таъсир кўрсатишни ўз вазифаси деб билади.

Колхоз ва совхозларга пландан ташқари олинган маҳсулотлардан (картошка, ҳўл мева, сабзавот бўйича эса пландаги маҳсулотнинг анча қисмидан) ўз ихтиёрига кўра фойдаланиш, шу жумладан кооперация савдоси орқали сотиш ҳуқуқи берилиши муносабати билан кооперация ташкилотлари олдида янги имкониятлар очилмоқда. Кооператорлар шаҳар магазинларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишни ҳозирги даражага нисбатан икки баравар кўпайтириш ниятидадирлар.

Бу вазифаларни ҳал этиш учун комплекс корхона шохобчалари, шу жумладан кичик-кичик корхоналар кўпайтирилмоқда ва улар хом ашё базасига, маҳсулот кўплаб тайёрланадиган жойларга мумкин қадар яқинлаштирилади. Бу нарса шу беш йилликда ўтган беш йилликдагидан 14 миллиард сўмлик кўп озиқ-овқат ресурсларини олишга имкон беради.

Қишлоқни социал қайта қуришда кооперация ташкилотлари иштирокини кучайтириш вазифаси ҳам муҳимдир. Кўп йиллардан бери аҳолини ёғоч-тахта ва бинокорлик материаллари билан таъминлаш масаласи ҳал этилмай келди. КПСС Марказий Комитети бу ишга аралашгач, аҳвол яхшиланмоқда.

Нотиқ қишлоқдаги савдо-сотиқни таҳлил этиб, партия ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш борасида кўрган чора-тадбирлар натижасида кейинги вақтларда товар обороти структурасида ижобий ўзгаришлар бўлаётганлигини айтди. Алкоголли ичимликларни сотиш қисқаргани ҳолда товар обороти кўпайди. Центросоюз савдо-сотиқни ташкил этиш борасидаги камчиликларга барҳам бериш юзасидан зарур чораларни кўрмоқда.

М. П. Трунов матлубот кооперацияси тўғрисида қонун ишлаб чиқиш ҳақида таклиф киритди.

Шу юксак минбардан туриб сўзлашга жуда ҳаяжонланиб тайёргарлик кўрдим, деди Тула областидаги Киров номли наслчилик завод-колхозининг сут соғувчиси **В. В. Королева.** Колхозчиларимиз мени съездга кузатаётиб, бизни нималар ташвишлантираётганлиги тўғрисида гапириб беришимни сўрадилар. Лекин бу илтимосни бажариш осон бўлмаяпти: қишлоқ меҳнаткашларининг кўпгина ўй-фикрлари КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида айтиб ўтилди.

Бизнинг авлод қўллари билан қилинган ишлардан қалбимиз қувонч ва ифтихор туйғуларига тўлиб-тошади. Лекин ҳозир ҳар биримиз қилинадиган ишлар тўғрисида бурч ва масъулият ҳис-туйғуси билан ўйламоқдамиз. Ахир, қўйилган вазифалар одатдагидан бошқача — кечиктириб бўлмайдиган, шунингдек узоқ келажакка мўлжалланган вазифалардир. Съездда камчилик ва қусурлар тўппа-тўғри, очиқ танқид қилинаётганлиги Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси жамиятдаги вазиятни соғломлаштириш, кадрларнинг масъулиятини ошириш борасида тўғри ва қатъий йўл тутаётганлигининг натижаси эканлигини кўриб турибмиз. Марказий Комитетнинг ҳаётнинг ҳамма соҳаларида интизом ва тартибни мустаҳкамлаш йўли меҳнаткашлар мутлақо кўпчилигининг кўнглидагидек йўлдир, деб бемалол айтиш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг мамлакат Озиқ-овқат программасини тасдиқлаган 1982 йил май Пленумининг қарорлари қишлоқда келтириб чиқарган яхши ўзгаришлар қишлоқда яшовчи мен учун, айниқса, сезиларлидир, деб давом қилди делегат. Бизнинг Киров номли колхоз областда энг яхши хўжаликлардан бўлмаса-да, лекин у зонамиздаги бошқа кўпгина хўжаликлар сингари бақувват колхозлардан саналади. Давлатнинг катта ёрдамидан тўғри фойдаланиляпти. Бизда яхши уй-жойлар, маданият уйи, мактаб, болалар боғчаси бор. Дала ва фермада меҳнат шароитлари яхшиланди. Шунингдек, беш йилликка мўлжалланган планларни бажаришимизга ҳам ишончимиз комил. Аммо биз қийинчиликларни ҳам яққол кўриб турибмиз. Мисол учун, фарзандларимиз шаҳарга интилмай, ёнимизда ишлашларини ҳаммамиз ҳам истардик, лекин бу борада биргина истакнинг ўзи етарли эмас. Меҳнат, маиший турмуш шароитлари чакки бўлмаган ҳатто бизнинг хўжалик ҳам ҳозирча шаҳар билан рақобатлашишга қодир эмас.

Бугунги кунда фан-техника тараққиёти тўғрисида, янги технологиялар ҳақида баралла гаплар бўляпти. Бу гаплар ёшларни ром қилади. Чунки ёшлар ҳамиша янгиликка, илғор ишларга талпинади. Ҳозирча фермаларда ва далада техникавий тараққиёт учун унчалик шошилишаётгани йўқ. Бу соҳада 25 йилдан бери ишлаб келаману, лекин пухта ишлайдиган гўнг йиғиштирувчи транспортёрлар ҳамон бизгача етиб келгани йўқ. Деҳқонларнинг ўз қийинчиликлари бор. Улар масалан, гектар бошига 400 центнер ва ундан ошириб маккажўхори яшил массаси етиштирадилар, лекин бундай бойликни йиғиштириб оладиган машиналар йўқ. Гомель қишлоқ хўжалик машиналари заводи ишлаб чиқараётган мамлакатда ягона КСК-100 маркали силос йиғиштирувчи комбайн шу қадар ёмонки, механизаторлар унда ишлашдан бош тортмоқдалар, деб бу ерда тўғри айтилди. Албатта, ҳозир бу ҳақда гапириш ёқимсиз, лекин биз белоруссиялик ишчиларнинг меҳнатсеварлигини яхши биламиз ва улар шу камчиликларга тез орада барҳам беришларига ишонамиз.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида улкан режалар, тарихий истиқболлар белгилаб берилди, деди пировардида В. В. Королева. Биз делегатлар съезддан баланд руҳ билан, куч-ғайрат олиб, партия белгилаб берган ҳамма вазифаларни бажариш истаги билан жўнаб кетамиз. Вақт тақозо этаётганидек, партия ишлаб чиққан жадаллаштириш стратегияси тақозо этаётганидек ишлаймиз.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1981-1990 йилларда Красноярск ўлкаси ишлаб чиқариш кучларини комплекс ривожлантириш чоралари тўғрисидаги қарорида бу ўлка экономикасини ривожлантириш истиқболлари белгилаб берилди, деди КПСС Красноярск ўлка комитетининг биринчи секретари **П. С. Федирко.** Бизда шу жуда муҳим қарорни бажариш асносида айрим топшириқлар кўнгилдагидек адо этилмади, бир қанча жуда муҳим йўналишларни амалга оширишда эса жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Фан-техника тараққиёти масалаларига бағишлаб Марказий Комитетда ўтказилган июнь кенгашида бошқалар қатори бизнинг ўлка ҳам ҳақли равишда жиддий танқид қилинганлиги тасодифий эмас. Кўп миллиард сўмлик капитал маблағлар тезроқ самара беришига эришишни талаб қилиш — амалда ўлканинг иқтисодий ва социал тараққиётига партия раҳбарлигини ғоятда жиддий қайта қуриш, камчиликларни тузатиш учун қатъий киришиш, инерция, консерватизм, эски анъаналар, умри тугаган иш форма ва методларини бартараф этиш заруратини билдиради.

Иқтисодий ва социал вазифаларни кўп мақсадли, бир-бири билан боғлиқ программаларни амалга ошириш асосида ҳал этишда узоқ муддатлилик ва комплекслилик ўлка халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўзига хос хусусиятидир, деб давом қилди нотиқ. Канск-Ачинск кўмир ҳавзаси ҳамда Енисей ва унинг ирмоқлари гидроэнергетика ресурслари асосида умумиттифоқ аҳамиятига эга бўлган кучли ёқилғи-энергетика комплексини вужудга келтириш ўлка ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришда энг муҳим вазифа ҳисобланади. Агросаноат комплексини жадал ривожлантириш, транспорт билан таъминлаш, халқ хўжалиги айрим тармоқлари ривожланишидаги мутаносибсизликни тугатиш ишлари куч-ғайрат талаб қилади.

Ўлкада ўн иккинчи беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш асосида экономикани интенсивлаш комплекс программаси ишлаб чиқилди. Бу программада ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштиришга, ишлаб турган корхоналарни тўла қувват билан ишлатишга, уларни реконструкциялаш ва техника жиҳатидан қайта жиҳозлашга алоҳида эътибор берилган. Капитал маблағларни концентрациялаш, бир вақтда қурилаётган объектлар сонини, қурилиш муддатларини қисқартириш ва харажатларни камайтириш кўзда тутилган. Программани амалга ошириш турли министрликлар ва идораларнинг манфаатларига тааллуқли бўлганлигидан нотиқ умумдавлат манфаатларини ҳисобга олиб, идоралараро самарали ва оқилона бошқариш масалаларига эътибор берди. Сибирга кадрларни кенг кўламда жалб этиш ва мустаҳкамлаш, у ерни инсон яшаши учун қулай жойга айлантириш муаммоси муҳим аҳамият касб этади. Ҳозирча социал тараққиёт иқтисодий тараққиётдан ва сибирликлар турмуш даражаси иттифоқдаги ўртача даражадан орқада қолмоқда.

Ишчанлик кайфияти, қайта қуриш йўлидан олға бориш, уюшқоқлик билан пухта ишлаш — партия талабларидир, КПСС XXVII съезди қарорларини, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини бажариш борасидаги бундан буёнги фаолиятимизнинг йўналишларидир, деди пировардида нотиқ.

Партия ва ҳукуматнинг тинимсиз ғамхўрлиги туфайли энергетика тўхтовсиз ривожланиб, унинг техника даражаси муттасил ўсиб бормоқда, деди СССР энергетика ва электрлаштириш министри **А. И. Майорец.** Бир йилда электр энергияси ҳосил қилиш бир триллион беш юз миллиард киловатт-соатдан ошиб кетди. Ўтган беш йилликда ҳосил қилинган электр-энергия ўсишининг ярмини органик ёқилғи истеъмол қилмайдиган атом ва гидравлик электр станциялари берди.

Нотиқ тармоқнинг келгуси беш йилликда СССР Энергетика программасининг биринчи босқичини амалга ошириш билан боғлиқ вазифаларига тўхталиб ўтди. Атом энергетикасини жадал ривожлантириш ҳисобига мамлакат ёқилғи-энергетика балансининг структураси қайта қурилади.

XII беш йилликда Экибастуз ва Канск-Ачинск ёқилғи-энергетика комплекслари составига кирувчи катта электр станциялар қурилиши давом эттирилади. Ғарбий Сибирда табиий ва йўл-йўлакай олинадиган газ негизида янги станциялар барпо этилади. Биз бунда энг арзон электр-энергия олишимизни ҳисоб-китоблар кўрсатмоқда. Сибирь, Узоқ Шарқ, Ўрта Осиё ва Закавказье районларида кучли гидроэлектростанциялар барпо этиш, мамлакатнинг туташ энергетика системасини янада ривожлантириш борасида катта ишлар ҳажмини бажариш лозим бўлади. Қишлоқ хўжалигини электр билан таъминлаш пухталиги оширилади.

Мана шу кенг миқёсли вазифаларни ҳал этиш учун министрлик қурилишни такомиллаштириш, қурилиш индустрияси базаларини кенгайтириш, уй-жойлар ҳамда социал-маданий ва маиший объектларни илдам барпо этиш, қурилишни арзонлаштирадиган лойиҳа ечимларини яхшилаш, механизациялаш воситаларини кенг жорий этиш тадбирларини амалга оширмоқда.

Энергетикада ҳал этилмаган кўпгина масалалар ҳам тўпланиб қолди. 15 йилдан буён капитал маблағлар ўзлаштирилмаяпти, электр станцияларда қувватларни ишга тушириш планлари 10 йилдан буён бажарилмаяпти. Қурувчиларнинг талайгина кучлари ноэнергетика объектларини барпо этишга сочиб юборилган.

Электр станцияларни модернизациялаш ва реконструкция қилиш кенг программасини амалга ошириш — энергетика самарадорлигини юксалтиришнинг муҳим йўналишидир, деди министр. Бу ҳол машина-ускуналар тежамлилиги ва улар ишининг пухталигини анча оширади, қўшимча энергетика қувватларини энергия балансига жалб этиш имконини беради.

Нотиқ энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш зарурлигини таъкидлади. Бу нарса доимий умумхалқ юмуши бўлиб қолиши лозим. Электр энергиянинг бемалол бўлиб қолганлиги кўпгина кишиларда энергетика ресурсларимиз битмас-туганмас деган тасаввурни вужудга келтирди, уларни тежаш зарурлиги ҳис-туйғусини камайтирди. Электр энергия ва иссиқлик истеъмол қилишни ҳисобга олиш, контрол қилиш ва бошқариш системасини такомиллаштириш, ҳар бир иш жойида, ҳар бир уйда барча турдаги энергия истеъмолини камайтиришга доир иқтисодий омилларни кучайтириш зарур.

Қишлоқда яшовчи мени ҳаяжонга солаётган барча юмушлар орасида Озиқ-овқат программасини амалга

КПСС XXVII съезди делегатлари — Тошкент областидан Замира Рўзматова ва Қозоғистоннинг Целиноград областидан Наталья Геллерт ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Б. Юсупов фотоси (ТАСС).

ошириш биринчи ўринда турибди, деди Белгород областидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Фрунзе номидаги колхоз раиси **В. Я. Горин.** КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумида ишлаб чиқилган партия аграр сиёсатининг энг муҳим йўналишлари тўғрилигини ҳаёт тўла тасдиқлади. Фрунзе номидаги колхоз ютуқлари ҳам Пленум қарорларини амалга ошириш билан бевосита боғлиқ. Ҳамқишлоқларим шу колхозга раҳбарлик қилишни менга 27 йилдан буён менга ишониб қўйишибди. Чўчқа гўшти етиштиришга ихтисослашган катта хўжалигимизнинг коллективи ўн биринчи беш йиллик планини тўрт йилда бажарди. Давлатга пландан ташқари 17 миллион сўмлик маҳсулот сотилди. Умуман областда давлатга барча турдаги чорвачилик маҳсулотларини сотиш планлари бажарилди.

Бироқ эришилган натижалар бизни қаноатлантира олмайди, чунки мамлакатнинг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжлари ҳали тўлиқ қондирилмаяпти, мавжуд резервлар ва имкониятлар эса ҳали талай даражада ишга туширилмай қолмоқда. Биз маҳсулот ва аввало, гўшт етиштиришни бундан буён ҳам кўпайтиришни ўзимизнинг асосий вазифамиз деб биламиз. Ем-хашак етиштиришни ривожлантириш барча муаммолар тугунидир. Областнинг чўчқачилик хўжаликларида янгича боқиш технологияси жорий этилган. Ширали озуқадан энг кўп даражада фойдаланиш ана шу технологиянинг асосидир. Бу технология концентратлар сарфини 30 процент камайтириш имконини берди. Хўжалигимизнинг ўзидагина шу ҳисобдан уч йил ичида 20 минг тонна, областда эса 240 минг тонна дон тежалди. Областда мол боқишнинг оз концентратли типига ўтилганлиги муносабати билан 400 та озуқа цехи барпо этилди ва реконструкция қилинди. Бу тажрибани партия Марказий Комитети маъқуллаганидан кейин унга қизиқиш кучайиб кетди, бунинг устига цехлар учун ускуналар асосан ташаббускорлик усулида тайёрланди.

Бундай ишларда ташаббускорлик жуда муҳим, албатта. Бироқ бизнинг Қишлоқ хўжалик машинасозлиги ва Чорвачилик ҳамда озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги каби махсус министрликларимиз бор-ку, ахир. Шу министрликлар барча янги ва илғор нарсаларни чуқур ўрганиб умумлаштиришлари, ҳозир қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши муҳтож бўлган машина ва ускуналарни кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этишлари шарт. Ҳозирча эса шу министрликларнинг раҳбарлари илғорлар тажрибасини ва тармоқнинг индустрлаштирилишини сўзда кўп ёқлаб чиқадилару, амалда эса ниҳоятда зарур машина-ускуналар ишлаб чиқаришни йўлга қўймаяптилар.

Нотиқ Давлат агросаноат комитети ва унинг жойларда органлари ташкил этилганлигини астойдил маъқуллаб, структуранинг ўзи ҳали ҳамма нарсани ҳал этмаслигини қайд этиб ўтди. Афсуски, ҳар қандай масалада кўрсатма бераверish, зарур бўлса-бўлмаса хомийлик қилиш каби ўн йиллар мобайнида таркиб топган нотўғри услубга жуда секинлик билан барҳам берилмоқда. Яхши, тўғри қарорлардан амалда, ҳаётда ўзгаришларга ўтишни бутун чоралар билан жадаллаштириш муҳим.

Нотиқнинг фикрича, хўжаликларда ҳисобот ва ҳисоб беришнинг барча турларини қайта кўриб чиқиб, тартибга солиш лозим. Масалан, омилкорлик билан хўжалик юритишдан ҳаммадан ҳам кўра кўпроқ манфаатдор бўлган пировард натижа учун сўм билан жавоб берадиган пудратчи коллективдан унинг ҳар бир трактори ёки комбайни қаерда ва қандай ишлаётганлиги тўғрисида ҳафта сайин ҳисобот талаб қилишнинг нима ҳожати бор?

Нотиқ қишлоқ мутахассис кадрларини тайёрлаш, ишлаб чиқариш маданияти, қишлоқда социал қайта қуриш билан боғлиқ масалаларга тўхталиб ўтди. Ерда яхши ишлаш учун инсон ўзини замин соҳиби деб ҳис этиши керак. Ҳар биримиз учун Ватан ана шундан бошланади. Бизнинг бақувват хўжаликларимиз ишлаб чиқаришни омилкорлик билан моҳирона юритишлари билангина кучли бўлиб қолмай, булар руҳан соғлом барқарор меҳнат коллективлари билан, кишилар тўғрисида, улар учун яхши меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш ҳақидаги ғамхўрлик билан ҳам кучлидирлар.

Биз Греция Коммунистик партиясидан ва мамлакатимиз меҳнаткашларидан қаҳрамон Ленин партиясининг XXVII съездига завқ-шавқ билан оташин салом топширамиз, деди мажлис аҳли томонидан самимий кутиб олинган Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари **Харилаос Флоракис.**

Совет жамияти тараққиётининг ҳозирги тарихий босқичини биз КПССни, унинг миллион-миллион курашчиларини партиянинг тарихий анъаналарининг давомчилари ва айни вақтда мураккаб вазиятдаги дадил новаторлар деб билаётган грек коммунистлари ҳақлигининг яна бир исботидир, деб ҳисоблаймиз, деди нотиқ. Шу пайтгача совет халқи эришган натижалар жаҳон тарихий тараққиётига, инсониятнинг жаҳон цивилизацияси тараққиётига қўшган бебаҳо ва ҳал қилувчи ҳиссасидир, КПСС ва Совет Иттифоқи инсоният цивилизациясини ўзларига хос юксак масъулият туйғуси билан империализмнинг ва аввало, Америка империализмининг кўр-кўрона урушқоқлик режаларидан ҳимоя қилишга интилмоқдалар.

Сизларнинг ҳозирги куч-ғайратларингиз таъсирчанлиги, деди сўзини давом эттириб нотиқ, бутун дунёда акс-садо бермоқда. Капиталистик жамиятда шахснинг ривожланишига йўл қўйилмаётган ва унинг тарбияси бузилаётган бир пайтда Совет Иттифоқи, аввало, инсонга таянмоқда, инсон тўғрисидаги ғамхўрликни диққат марказига қўймоқда. Шу тариқа у социализмнинг афзалликларини бутун дунёга намойиш этмоқда, социализм меҳнаткашларнинг муаммолари ва орзу-умидларини ҳал эта олишини кўрсатиб турибди.

Нотиқ шуни таъкидладики, СССРнинг ишлаб чиқариш ва техника потенциалини ўстириш империализмга қарши курашда социализмнинг позицияларини мустаҳкамлайди, бутун дунёдаги ривожланаётган мамлакатлар ва миллий озодлик ҳаракатлари учун жуда катта рағбатлантирувчи омил бўлиб хизмат қилмоқда, умуминсоний тинчлик ишига янги ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

(Давоми учинчи бетда).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ

СЪЕЗД КУНДАЛИГИ

(Боши иккинчи бетда).

Х. Флоракис грек коммунистларининг уруш хавфига қарши кураши ҳақида гапириб, Совет Иттифоқининг ядро қуролларини қисқартиришга ва узил-кесил тугатишга қаратилган тинимсиз ва доимий куч-ғайратларини грек халқи астойдил маъқуллаб кутиб олганликларини таъкидлади. Ядро қуролини 2000 йилгача босқичма-босқич батамом тугатиш тўғрисида Совет Иттифоқи яқинда ўртага қўйган чинакам революцион таклифлар инсоният учун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Бизнинг партиямиз, деди у, СССРнинг тинчликсеварлик таклифларини маъқуллайди ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди. Чунки бу таклифлар ўзининг ҳамма фазилатлари билан бирга Грециянинг миллий манфаатларига ҳам мос бўлиб тушади. Бизнинг мамлакатимиз учун Америка ва НАТО базаларидан, НАТОга ва Европа Иқтисодий ҳамжамиятига тобеликдан, империалистларга қарамликдан халос бўлиш ҳаётий заруратдир.

Грецияда Болқон ярим оролида ядросиз зонани вужудга келтиришга интилиш зўр. Грек халқи: «Йўқолсин самовий урушлар!», «Яшасин космосдаги тинч ҳамкорлик!» деб баралла айтмоқда.

Бизнинг партиямиз коммунистик ва ишчи партияларнинг ишчилар ҳаракати ва тинчлик учун курашга оид энг муҳим проблемалар хусусида имкони борича кенг ҳамкорлиги зарур, деб ҳисоблайди. У турмушда ҳар хил сабабларга кўра юзага келаётган ихтилофларни бартараф этиш мақсадида ишчилар ҳаракатининг проблемалари юзасидан самарали мулоқот ўтказилиши тарафдоридир. Биз шунга ишонамизки, деди сўзининг охирида нотиқ, жаҳон социализмининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, озодликка эришган ёш давлатлар халқларининг кучлари ва бошқа демократик тинчликсевар кучлар дунёни омон сақлаб қолишга қодирдирлар. Шу жиҳатдан олганда, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, шунингдек КПСС XXVII съездининг революцион, ижодий, новаторлик руҳи биз учун марксизм-ленинизм сабоғидир.

Жанубий Африка Африкаликлар миллий конгрессининг Бош секретари **Альфред Нзо**ни мажлис аҳли самимий кутиб олди. У конгресс номидан съезд делегатларини, совет коммунистларини, бутун совет халқини табриклади.

Совет коммунистларининг шу муҳим съездида, деди у, революцион анъаналарга мувофиқ КПСС XXVI съездидан кейин совет жамияти тараққиётининг якунлари чуқур ва атрофлича муҳокама қилиниб, совет халқи социал ва иқтисодий тараққиётида янги зафарларга элтадиган йўл белгилаб олинмоқда. Совет халқининг чин дўстлари қаерда бўлмасинлар, кўп миллатли совет халқининг социалистик давлатингиз эришган ҳар томонлама ютуқлар туфайли фахрланишига қўшиладилар, чунки бу ютуқлар бутун инсониятнинг тинчлиги, хавфсизлиги ва бахт-саодати таянчини янада кўпроқ мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бизнинг ҳаракатимиз, халқимиз Ленин партияси ўтказаётган изчил тинчлик сиёсатини юксак баҳолайди. КПСС билан Совет ҳукумати яқинда илгари сурган тинчлик ташаббусларини биз бутун демократик ва тинчликсевар инсоният билан биргаликда қўллаб-қувватлаймиз. Бу ташаббуслар ядро қуроли запасларини анча қисқартиришга ва пировард натижада Ер юзини XXI аср бошлангунча ядро уруши хавфидан батамом халос қилишга қаратилган.

Биз КПССнинг империализмга қарши изчил интернационалистик сиёсатини табриклаймиз. КПСС, Совет ҳукумати ва совет халқи Лотин Америкаси, Африка ва Осиё халқларига ҳар томонлама ёрдам бериш орқали халқларнинг чинакам миллий мустақиллигини мустаҳкамлашга, империалистларнинг янги мустамлакачилик ва авантюрачилик сиёсатига қаршилик қилишга бебаҳо ҳисса қўшиб келдилар ва ҳисса қўшмоқдалар.

Ҳозирги даврда, шу қитъаларнинг халқлари империалист доираларнинг агрессив милитаризмига ва найрангларига қаршилик кўрсатишга мажбур бўлаётган бир пайтда ривожланган капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар оммаси ва миллий озодлик ҳаракати дунёсига садоқатли социализм кучлари бирлигининг аҳамияти жуда катта.

Африка қитъасининг жанубида халқларнинг яхши келажак йўлидаги қаҳрамонона кураши кенгайиб бормоқда, деди нотиқ сўзини давом эттириб. Африкаликлар миллий конгресси ва унинг иттифоқчилари раҳбарлигидаги мамлакатимизнинг мазлум оммаси, барча демократик кучлари апартеид системасини янчиб ташлашга ва ҳокимиятни ўз қўлларига олишга, шу тариқа ирқий камситишдан халос бўлган яхлит демократик давлатни барпо этишга ҳар қачонгидан ҳам зўр азму қарор билан курашга отландилар. Озодлик ҳаракати тўлқини шу қадар мавж урдики, шунинг натижасида ирқчи ҳукмдорлар ва уларнинг империалист ҳомийлари саросимага тушиб қолди.

Реакция тарихнинг ҳаракатини тўхтатиб қўйишга беҳуда уриниб, қўпол куч ишлатиш билан бирга Африка жануби, Намибия халқларига ва Жанубий Африка регионидаги мустақил давлатларга нисбатан турли-туман фирибгарлик ва алдамчилик усулларини тез-тез ишга солиб турибди. Аммо бу найрангларнинг ҳаммаси пировард натижада халқларнинг озодликка эришиш ва ўз турмушини ўзи хоҳлаганча қуриш йўлидаги метин иродасига дуч келиб, чил-парчин бўлиши муқаррар.

Мамлакатимиз келажаги учун қалтис бўлган ҳозирги пайтда африкаликлар миллий конгресси мамлакатимизни ва бутун инсониятни жиноятюкор апартеид системасидан халос қилиш йўлида ҳамма шакллардаги курашни кучайтиришга аҳд қилганлигини, бутун жанубий Африка халқи шунга аҳд қилганлигини билдиради.

Съезд СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасига таклиф этилган тузатиш ва қўшимчаларни кўриб чиқиш ҳамда шу масала юзасидан қарор лойиҳасини тайёрлаш учун комиссия тузди.

Шу билан кечки мажлис тугади.

4 март
эрталабки мажлис

4 март куни эрталаб соат 10 да Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезддаги доклад ва нутқлар партия билан халқнинг мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, ядро уруши хавфининг олдини олиш соҳасидаги улуғвор бунёдкорлик фаолиятини акс эттиради.

Делегатлар жамиятнинг коммунистик қурилиш масъулиятли босқичидаги олға томон қиладиган ҳаракати стратегиясини белгилаб, партия, давлат ва жамоат турмушининг энг муҳим масалаларини, халқ хўжалиги барча тармоқларини сифат жиҳатдан ўзгартиришнинг, совет кишилари фаровонлигини ошириш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашнинг бош йўналишларини ишчанлик билан, амалий тарзда, талабчанлик руҳида муҳокама қилмоқдалар.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари тўғрисидаги доклад юзасидан музокараларни эрталабки мажлисда, Кемерово область партия комитетининг биринчи секретари **Н. С. Ермаков** бошлаб берди.

Область меҳнатчилари, деди у, халқ хўжалигини ёқилғи, металл, химия маҳсулоти билан таъминлаш учун партия билан халқ олдидаги юксак масъулиятни яхши англаб турибдилар. Юқори сифатли кўмир ва бошқа фойдали қазилмаларнинг ноёб запаслари маскани бўлган, қудратли ишлаб чиқариш фондларига ва миллионли ишчилар синфига эга бўлган Кузбасс мамлакат экономикасида муҳим роль ўйнамоқда. Бироқ бир қанча сабабларга кўра, Сибирдаги шу ўлканинг имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланилмаяпти. Бинобарин, ҳавзада кўмир қазиб чиқариш кейинги йилларда кўнгилдагидек эмаслиги, аслида «бир жойда депсиниб турилганлиги» учун Тюмендаги кенгашда биз мутлақо ҳақли равишда танқид қилиндик, деди нотиқ.

Область партия комитетининг фикрича, областнинг партия, совет, хўжалик органлари кўмир қазиб чиқарувчи корхоналарни ривожлантириш масалаларини ҳал этиш учун ўз вақтида зарур даражада қатъият ва саботматонат кўрсатмадилар, меҳнат коллективларига таъсир ўтказишнинг, уларни резервлардан фойдаланишга сафарбар этишнинг самарали формаларини топа олмадилар. Шахталар ва разрезларнинг фаолиятини яхшилаш юзасидан кўпгина турли қарорлар қабул қилинди, кенгашлар ўтказилди. Бироқ энг муҳим нарса — конкрет, аниқ иш, сўз билан ишнинг бирлиги етишмади. Область партия конференциясида, бошланғич партия ташкилотларида шу мавзу принципиаллик ва талабчанлик билан кўтариб чиқилди. Шахталарда ва разрезларда тайёргарлик ҳамда кон устини очиш ишларига, кўмир қазиб чиқаришнинг бир маромда бўлишига, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга эътибор кучайтирилди.

Бироқ ҳавзада кўмир қазиб чиқаришдаги катта камчиликларни фақат бизнинг ишдаги нуқсонларимиз билан изоҳлаш тўлиқ бўлмаган бўлур эди. Марказий планлаштирувчи органлар ва СССР Кўмир саноати министрлиги бу ишдан четда туришлари мумкин эмас, улар Кузбассга эътиборни асоссиз равишда бўшаштириб юбордилар. Мамлакатнинг энг самарали тошкўмир ҳавзаларидан бирида кейинги 20 йил мобайнида битта ҳам шахтага асос солинмаганини нормал бир ҳол деб бўладими, ахир.

Социал-маданий соҳадаги муаммолар тобора чигаллашиб бормоқда. Область меҳнаткашларни қулай уй-жой, мактабгача тарбия ва клуб муассасалари, мактаблар билан таъминлаш соҳасида, коммунал, маиший хизмат ва алоқанинг даражаси соҳасида Иттифоқ ва Россия кўрсаткичларидан орқада қолмоқда.

Кузбасс вужудга келган қийинчиликларни қўшимча ишчи кучисиз бартараф эта олмайди. Нотиқ ВЛКСМ Марказий Комитети область қурилишлари устидан чинакам оталиқ қилсин, жамоат чақириғи тарзида ёшларни кўпроқ юборсин, деган истакни айтди.

Моддий чиқимларни талаб қилмайдиган проблемалар ҳам бор. Масалан, ҳозир кончиларнинг мавжуд иш режими — дам олмай; якшанба кунлари ҳам узлуксиз ишлаш режими кончиларнинг коллективларига мутлақо манзур эмас, бу режим ишлаб чиқариш ҳаётигагина эмас, оилаларнинг дам олишини ташкил этишга ҳам ёмон таъсир қилмоқда, шахтёрларнинг, айниқса ёшларнинг меҳнатини жозибасиз қилиб қўймоқда.

Сўнгра нотиқ иш самарадорлигини оширишнинг областда белгиланган кенг программаси ҳақида гапирди. Корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантиришга уларнинг ўзи кенг жалб этиладиган бўлади. Кузбасснинг ишлаб чиқарувчи кучларини комплекс ривожлантириш асосида тармоқ ва территориал планлаштиришни янада тўла-тўкис бирга қўшиб олиб бориш ҳам зарур.

Менинг ўртоқларим, деди Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги номли Минск автомобиль заводининг темирчи-қолипловчиси **Е. А. Шуляк,** белорус автомобилсозлари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини фикран ва қалбан қўллаб - қувватлаётганликларини айтишни илтимос қилдилар. Белоруссия аҳолисининг тўртдан бир қисми иккинчи жаҳон уруши алангасида нобуд бўлганлиги учун ҳам республика меҳнатчилари М. С. Горбачевнинг Баёнотида ва Марказий Комитетнинг съездга Сиёсий докладида баён этилган тинчлик программасини айниқса қадрлайдилар. Тинчлик учун кураш биз учун аввало, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш йўлидаги кундалик, серғайрат меҳнатдир.

Мен бошчилик қилаётган 42 кишилик бригаданинг ҳар бир аъзоси буни яхши тушунади. Коллективимизнинг чорак қисми коммунистлардир. Улар ишда пешқадамлик қилмоқдалар, фойдали ташаббусларни кўтариб чиқмоқдалар.

Заводимиз коллективи кўп юк ортиладиган автомобиль техникаси ишлаб чиқаришни тезроқ кўпайтиришни ўз бурчи деб билади. Ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги юзасидан ўтган беш йилликка белгиланган топшириқ барвақт бажарилди. Техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари оширилган ва шаҳарлараро юк ташишга мўлжалланган модернизациялаштирилган автопоездлар ишлаб чиқарила бошлади. Бироқ, эришилган натижа бизни қаноатлантирмайди. Ҳозир биз анча яхши ишлашимиз керак. Съезд ҳужжатларида ўртага қўйилган талабларни мен шундай тушунаман.

КПСС Марказий Комитетининг меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонунни бажариш соҳасида партия ташкилотимизнинг иши чуқур таҳлил этилган қарорида ҳам шу талаблар бизга аниқ кўрсатиб берилди. Ҳозир завод ҳаёти ва фаолиятининг ҳамма соҳаларига бу қонун самарали таъсир қилмоқда. Автозаводчилар корхона ишларини бошқаришда активроқ қатнаша бошладилар. Бу йилги план лойиҳаси заводнинг барча бўлинмаларидаги ишчи йиғилишларида муҳокама қилинди. Бригадирлар, мастерлар ва бошқа ходимлар — кадрларни танлаш ҳамда жой-жойига қўйиш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш масалалари хусусида тобора тез-тез кўпчиликнинг иштироки билан кенгашиб олаяпмиз.

Бизнинг автомобилларимиз чет элларнинг автомобилларидан яхшироқ бўлишига эришиш — коллективнинг муҳим вазифасидир. Бу — шунчаки яхши ният эмас, бемалол амалга оширса бўладиган ва пухта негизга таянган вазифадир. Бизнинг жипслашган коллективимизда малакали кадрлар бор. Заводда ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш асосида уни реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантириш иши кенг қулоч ёзди.

Ҳозир корхонамизда штамповка тайёрлайдиган янги механизациялашган линия ишлаб турибди. Заводимизда бунинг учун кўп иш қилдилар. Аммо ҳамма нарсани ўзимиз тайёрлай олмаймиз-ку, ахир. Станоксозлар бизнинг янги асбоб-ускуналарга бўлган талаб-эҳтиёжларимизни тўлиқроқ қондирадилар, деб умид қиламиз.

Биз ҳозирнинг ўзидаёқ янги автомобилларни кўплаб ишлаб чиқаришга тайёрмиз. Бироқ афсуски, ёндош корхоналарнинг ходимлари, аввало Ярославль моторсозлари бизнинг қўлимизни тутмоқдалар. Улар янги мотор тайёрлашни ҳаддан ташқари чўзиб юбордилар.

Шу йил бошланганидан буён биз хўжалик юритишнинг янги методлари шароитида ишлаяпмиз. Шартномаларга мувофиқ маҳсулот жўнатиш — энг муҳим бурч бўлиб қолди, биз бу бурчни бажаришга интилаяпмиз. Аммо металл бир маромда етказиб берилмаслиги оқибатида планнинг бажарилмай қолиши хавфини бартараф этишга неча марталаб интилиб, штурмчилик усулида ишлашимизга тўғри келмоқда.

Нотиқ Минск автомобилсозларининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар корхоналари билан самарали ҳамкорлиги ҳақида гапириб берди. ЧССРда ишлаб чиқарилаётган дизель моторлар етказиб бериш йил сайин кўпаймоқда. МАЗ учун айрим узеллар ГДР, Польша, Югославиядан олинмоқда. Белорус автомобилларини социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига юбориш ҳам кўпайиб бормоқда. Бундай ўзаро манфаатли кооперацияни ривожлантириш учун ихтиёримиздаги резервлардан ҳали тўла-тўкис фойдаланаётганимиз йўқ, деб ўйлайман, деди нотиқ. Бу кооперация тинчлик ишига, қардошларча дўстлик ва ҳамкорлигимизни мустаҳкамлашга, социализмга хизмат қилмоқда.

Белгиланаётган режаларнинг миқёси мислсиздир, деб таъкидлади Херсон область Белозерский районидаги Киров номли колхоз раиси **Д. К. Моторний.** Бу режаларни амалга ошириш ҳаммамиздан, Ленин ибораси билан айтганда, куч-ғайратларни ўн ҳисса оширишни талаб қилади. Агросаноат комплексининг ходимлари учун бу гап, аввало, резервларни ҳаракатга келтиришни ва энг муҳими — шу пайтгача барпо этилган ишлаб чиқариш потенциалидан самарали фойдаланишни билдиради.

Бизнинг сабзавот-сутчилик хўжалигимиз коллективи об-ҳаво шароитлари қандай бўлмасин, йил сайин олға томон қадам қўйиб келмоқда. Ўн биринчи беш йиллик планлари бажарилди. Донли экинлар ҳосилдорлиги беш йил мобайнида ўрта ҳисобда 45 центнер ошди. Ўртача йиллик соф даромад 4,7 миллион сўмни, шу жумладан чорвачиликдан олинган даромад 2 миллион сўмни ташкил қилди. 52 та бўлинманинг ҳаммасида тўла хўжалик ҳисоби жорий этилганлиги колхознинг шу даражага чиқиб олишига имкон берди, биз 20 йилдан ортиқ вақтдан бери шу усулда ишлаб келяпмиз. Хўжалик ҳисоби туфайли колхоз тўрт-та беш йилликдан бери ўзини ўзи қоплаш ва ўзини ўзи пул билан таъминлаш асосида ишламоқда

Хўжалик ҳисоби учун ташвиқот қилишга эҳтиёж йўқдек туюлади, деди нотиқ. Аммо бир нарса кишини ташвишга солади: гарчи ҳозир хўжалик ҳисобига очиқдан очиқ қарши чиқувчилар бўлмаса ҳам, аммо унинг ҳақиқий жонкуярлари ҳам унчалик кўп эмас. Бу усул айрим раҳбарлар ва мутахассислар учун манфаатли эмас. Чунки ҳар бир киши билан ҳеч эринмай ишлаш, хўжалик ҳисоби топшириқлари бажарилиши қўллаб-қувватланишини таъминлаш керак бўлади. Бунинг устига рентабеллиги паст ва зарар кўрувчи хўжаликларга давлат бюджетидан дотациялар беришдан иборат ҳозирги мавжуд практика уларга жуда манзур бўлиб тушмоқда ва тайёрга айёрлик кайфиятини вужудга келтирмоқда. Афуски, бундай кайфиятлар баъзи раҳбарларнинг ишига сингиб кетган ва уларнинг иш услубини белгилаб турибди. Съездда хўжаликларнинг ўзини ўзи қоплашини таъминлаш масаласи жуда актуал тарзда, талабчанлик билан қўйилди, деб ҳисоблайман. Колхоз ва совхозларда соф даромад ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва моддий рағбатлантириш фондининг асосий манбаи бўлиши керак ва бу даромадни колхоз ва совхозларнинг ўзлари тасарруф этишлари лозим.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида, деди сўнгра колхоз раиси, ўртага қўйилган бир талаб мамлакатда қайта қуриш соҳасида бошланиб кетган ишларнинг бутун моҳиятини, ўзагини белгилаб берди. У ҳам бўлса, сўз билан ишнинг бирлиги тўғрисидаги талабдир. Баъзан айрим масъул ходимларнинг нутқини эшитганингда — у нақадар яхши гапиряпти, партия ва ҳукумат қарорларини маъқуллаяпти, деб ўйлайсан, киши. Аммо маъқуллашнинг ўзи камлик қилади, қарорларни амалга ошириш соҳасида ижодий ишлаш ҳам керак.

Шундан кейин нотиқ қишлоқ хўжалигини интенсивлашга олимларнинг ҳиссасини кўпайтириш зарурлигини айтди ва суғориладиган деҳқончилик проблемаларига тўхталди. Унинг фикрича, суғориш — жанубий даштларни мелиорациялашнинг, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришнинг асосий йўлидир.

Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. А. Назарбоев** қардош иттифоқдош республикаларнинг ҳар бири ҳар томонлама ривожланиб, уларнинг мамлакат ягона халқ хўжалиги комплексини мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссаси ўсиб бораётганлигини айтди. Бу КПСС ленинча миллий сиёсати тантанасининг, совет халқлари бузилмас дўстлигининг яна бир ёрқин ифодасидир.

Нотиқ ўн иккинчи беш йилликда Қозоғистон экономикасини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини таърифлаб, республика коммунистлари ўзларининг ўн олтинчи съездида очиб берган резервлар тўғрисида гапирди. Коммунистлар кўзбўямачилик ва такаббурлик, хўжасизлик, жамоат мулкини ўғирлаш, социал адолат принциплари, шунингдек кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва уларни тарбиялаш принциплари бузилаётганлиги каби кенг тарқалган фактларни қатъиян қораладилар. Барқарорликни таъминлаш баҳонасида ходимларнинг юксак лавозимларда узоқ вақт туриб қолиши таркиб топди, бу эса мақтов ва хушомадгўйлик вазиятини вужудга келтириб, ана шундай раҳбарларни танқиддан холи қилиб қўйди. Кадрларга нисбатан авайлаб муносабатда бўлиш тўғрисидаги талаб баъзи жойларда гуноҳларни кечириш ва ҳамма нарсага йўл қўйиб беришга айланиб кетди.

Бу партия ва давлат интизомини бузишларга олиб келди. КПСС Марказий Комитети очиб ташлаган шундай фактларга кўра, Чимкент ва Олмаота область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Целиноград область ижроия комитетининг раиси, бошқа бир қанча раҳбар ходимлар эгаллаб турган лавозимларидан озод қилиндилар.

Бундай салбий ҳолатлар Қозоғистон халқ хўжалигининг ривожланишига таъсир кўрсатмай қолмади, деб давом этди нотиқ. Беш йил ичида анча саноат маҳсулоти кам етказиб берилди, фонд самарадорлиги пасайиб кетди, кўплаб уй-жой фойдаланишга топширилмади. Дон, гўшт ва сут пландагидан кам сотилди. Мана шу ва ишда йўл қўйилган бошқа салбий тенденциялар учун республика Марказий Комитетнинг Сиёсий докладида адолатли, қаттиқ партиявий танқид қилинди. Экономиканинг ўсиш суръатлари орқада қолаётганлигида Қозоғистон ССР Министрлар Советининг ҳам айби бор.

Шуни айтиш керакки, деб давом этди нотиқ, республика ва областлардаги айрим раҳбарларимиз ошкора танқиддан шунчалик чиқиб қолган эдиларки, Қозоғистон Компартиясининг съездидан кейин улар кўриниб турган камчиликларни рад этишга зўр бериб уриндилар. Айни вақтда улар: камчиликларни шунчалик ошкора эътироф этиш шартми, нега шундай қилиняпти, деб таажжубланмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми мана шу саволларга жавоб берди, партия XXVII съездининг бутун бориши ҳам мана шу саволларга жавоб бермоқда.

Ҳозир қозоғистонликлар Умумиттифоқ меҳнат тақсимотида республиканинг ўрни ва ролини ҳисобга олган ҳолда ўз ишларини қайта қурмоқдалар. Ишлаб чиқариш коллективлари ўз меҳнатининг мароми ва мазмуни беш йиллик бошиданоқ унинг тиғиз вазифаларига мос бўлишига интилмоқдалар. Шу билан бирга уларнинг ҳаммаси ҳам давр талаблари руҳида ишлаяпти, деб бўлмайди, айрим жойларда ишда узилишларга йўл қўйилмоқда. Бу республика органлари фаолиятида, шунингдек меҳнат коллективларининг ўзида нуқсонларга йўл қўйилаётганлигидан далолат беради.

Сўнгра нотиқ бир қанча иттифоқ министрликлари ва идораларининг раҳбарлари ишнинг оқибати билан ҳисоблашмай, республика учун ғоят муҳим проблемаларни ҳал этиш муддатларини кечиктириб, эски усулда ишлаётганлигини кўрсатувчи фактларни айтиб ўтди. У планлаштирувчи органларнинг планлар сифати ва баланслиги учун, министрларнинг эса партия ва ҳукумат қарорларининг сўзсиз бажарилиши учун амалда масъулиятини ошириш пайти келганлиги тўғрисида съездда айтилган талабни қўллаб-қувватлади. Шундай қилинганда маҳаллий органлар, корхоналар раҳбарларининг масъулияти ҳам ошади ва конкретлашади.

Нотиқ металлургия, фосфор саноати, иссиқлик электр станциялари чиқиндиларини комплекс қайта ишлаш проблемаларига тўхталиб, ана шу чиқиндилардан фойдаланиш самарали эканлигидан далолат берувчи мисолларни келтирди. У СССР Фан ва техника давлат комитети ҳамда СССР Госснаби раҳбарлигида мамлакатда «иккиламчи ресурслар ва хом ашёдан комплекс фойдаланиш» тармоқлараро илмий техника комплексини ташкил этиш тўғрисидаги таклифни киритди. Нотиқ эришилган даражага қараб, сўм билан планлаштиришдан иборат яроқсиз практикани қоралади ва КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида ўртага қўйилган кўп маблағ сарфлашга қарши таъсирчан омилларни ишлаб чиқиш, энг муҳими молларнинг умумий миқдори эмас, балки сифати ва тури бўлиши кераклиги тўғрисидаги вазифани қўллаб-қувватлади.

Съезд кунларида бизларни қамраб олган фикр-ўйлар ва ҳис-туйғулар орасида бир нарса — партия, халқ қизғин қўллаб-қувватлаган Марказий Комитетнинг апрель Пленумида ишлаб чиқилган сиёсатни рўёбга чиқариш учун, партия XXVII съезди қарорларини бажариш учун юксак масъулият алоҳида ўрин эгаллайди, деди Томск областидаги «Химстрой» қурилиш бошқармасининг бошлиғи **П. 1. Пронягин.**

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришни талай даражада жадаллаштиришда Сибирь, шарқий районлар ғоят катта роль ўйнайди, деди у. Бугун съездда муҳокама қилинаётган Асосий йўналишларда мазкур регионнинг ишлаб чиқариш кучларини жадаллаштириш муҳим роль ўйнайди.

Сибирни катта қурилиш майдони, дейишади. Томск областининг ўзидагина нефть қазиб чиқариш ва ёғочни қайта ишлаш районлари кенгаймоқда, приборсозлик ва машинасозлик такомиллаштирилмоқда, илм-фан жадаллашди. Қишлоқлар мустаҳкамланмоқда, томскликларнинг турмуш шароитлари яхшиланмоқда. Саноат узелининг яратилиши билан бир пайтда йирик қишлоқ хўжалик комплекслари қурилди. Уй-жой қуриш миқдори ва сифати ортди.

Нотиқ эришилган ютуқларга баҳо бериб, қурувчилар ҳатто мавжуд имкониятларнинг ўзи билан ҳам кўпроқ ва яхшироқ иш қилишлари мумкин эди, деб таъкидлади. Бунинг учун қурилиш сиёсатида туб ўзгаришлар бўлиши керак. Бу ўзгаришларнинг моҳияти аввалги одатлар, иш методлари ва услубларидан қочишни оғизда эмас, амалда тезлатишдан иборатдир. Ҳозирча қурувчилар куч-қувватларининг кўпдан-кўп объектлар га тарқалиши ҳамон давом этмоқда, янгидан бошланаётган қурилишлар сони камаймаганлиги сезилиб турибди, буюртмачилар лойиҳа ҳужжатлари ва машина-ускуна етказиб бериш муддатлари билан тасдиқланмаган ишларни планга киритмоқдалар.

Асосий йўналишларда яқин ўн йил ичида объектларни қуриш ва реконструкция қилиш муддатларини 1,5—2 баравар қисқартириш кўзда тутилган. Бу вазифалар қийин бўлса-да, уларни амалга ошириш мумкин. Бу ишларни қисқа муддат ичида ҳал этиш учун биринчи босқичда қурилиш майдонларида ташкилий тартиб ўрнатиш, интизомни мустаҳкамлаш, бригадаларни анъанавий бинокорлик материаллари билан таъминлаш керак. Саноат ва граждан бинолари учун замонавий меъморий, техникавий ечимларга янада кўпроқ эга бўлиш мақсадида енгил йиғма металл, темир-бетон ва ёғоч конструкцияларни саноат кўламида ишлаб чиқаришни кўпайтириш зарур. Бу нарса қурилиш тезлигини ҳам, сифатини ҳам таъминлайди, шу билан бирга қишлоқлар ва шаҳарларнинг меъморий қиёфасини янада мазмунли қилади.

Кўпгина делегатларнинг нутқларида бинокорлар шаънига танқидий мулоҳазалар айтилди, деди нотиқ. Хўш, нима учун кўп йиллардан бери капитал қурилиш — мамлакатнинг энг муҳим ишлаб чиқариши қолоқ соҳа бўлиб келмоқда? Менимча, бунинг биринчи навбатдаги сабаби шуки, бизда қурувчиларга нисбатан истеъмолчилик муносабат системаси мустаҳкам ўрнашиб қолди. Бинокорларнинг имкониятлари чексиз эмас, лекин баъзан ресурслар билан мустаҳкамланмаган, амалга ошириб бўлмайдиган проблемани тиқиштиришади. Бу нарса қурилиш ишларини издан чиқариб юборади ва кўпинча планни барбод қилади. Таассуфки, кўпгина қурувчилар бошқа тармоқларнинг ходимларига нисбатан ёмонроқ моддий ва маиший шароитларга тушиб қолганлар, ана шу сабабдан кадрларнинг қўнимсизлиги катта, мустаҳкам ва муқим коллективларни вужудга келтириш проблемалари келиб чиқади.

Қурилиш ишларини иш характери ва маҳаллий шароитларга боғланган реал норматив муддатларга мувофиқ планлаштиришга жадал ўтказиш вужудга келган аҳволдан чиқарса керак. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, СССР Госстройи ва министрлик бўлимлари қурилиш ишларини техника жиҳатидан қайта жиҳозлашга, бу ишларни янада кўпроқ механизациялаш ва автоматлаштиришга энг шимариб киришишлари керак. Сибирь, Узоқ Шимол шароитлари учун кичик механизация воситалари, махсус серунум техникага, айниқса, эҳтиёж катта.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Давримизнинг ажойиб кишиларини кино экранида гавдалантирган санъаткор билан учрашув съезд делегатлари қалбида бир умрга муҳрланиб қолиши турган гап, албатта. Суратда: СССР халқ артисти М. А. Ульянов КПСС XXVII съездида қатнашаётган ўзбекистонлик делегатлар даврасида.

Б. Юсупов фотоси (ТАСС).

МУСОБАҚА САМАРАСИ

Комсомолобод районидаги Андижон балиқчилик хўжалиги коллективи КПСС XXVII съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, съезд давом этаётган кунлари катта ютуққа эришди. Йилнинг икки ярим ойлик плани барвақт бажарилди. Пландаги 40 тонна ўрнига 42 тонна ёки 104 минг ўрнига 112 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Хўжаликда мавжуд сув ҳавзаларига, кўлларга уруғ ташлаш мавсуми ҳам бошланди. Шу кунгача 7 та кўлга 2 миллиондан ортиқ чавақ балиқчалар ташланди. И. Ғаффоров, О. Абдуллаева, М. Комилова, Я. Раҳимова сингари балиқ парвариши усталари мусобақада пешқадам. Хўжалик коллективи съездлар йилида 1,5 минг тонна балиқ етиштириш социалистик мажбуриятини олган.

Х. СОЛИЕВ.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ—ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

БАРЧА СОВЕТ ХАЛҚИ СИНГАРИ ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМ СЪЕЗД ҲУЖЖАТЛАРИНИ ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН ЎРГАНМОҚДАЛАР

Ҳозир партиянинг, бутун халқнинг биринчи галдаги вазифаси — экономикани ривожлантиришдаги нохуш тенденцияларни қатъиян бартараф этишдан, унга лозим даражада динамизм бахш этишдан, омманинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигига, чинакам революцион ўзгартишларга кенг йўл очиб беришдан иборат.

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладидан)

МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг съездда қилган Сиёсий доклади колхозимиз коммунистлари, барча меҳнаткашларида жуда катта таассурот қолдирди. Унда КПССнинг ички ва ташқи сиёсати, мамлакатимиз иқтисодий ва социал ривожланишининг йўл-йўриқлари, партиявий-ташкилий, идеологик ва хўжалик ишларига партиявий раҳбарлик ишлари кенг ўрин олган. Айниқса, мамлакатда, жумладан республикамизда [illegible] кўрсатиб ўтилди.

Дарҳақиқат бундай ярамас ҳоллар бизнинг область ва районимизда ҳам рўй берганлиги ҳаммага маълум. [illegible]

КПСС Марказий Комитетининг мадади ва бевосита ёрдами билан республикамиз партия ташкилотида соғлом вазият вужудга келтирилди. [illegible] си деган шарафли номга доғ туширган, ошириб ёзиш билан шуғулланиб келган барча шахслардан сафларимизни тозаладик. [illegible]

Ҳозир колхоз партия ташкилоти ҳисобида 150 нафар коммунист бор. Улардан 39 нафари хотин-қиздир. [illegible]

КПСС XXVII съездида [illegible]

Т. ҲАЙДАРОВ,
Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз партия комитети секретари.

Булар съездда қатнашмоқдалар

Ҳалол меҳнати ва ташаббускорлиги билан кўпчиликнинг меҳрини қозонган ишчилар орасида Л. А. Валетова ҳам бор. У бир неча йиллардан буён «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электротехника заводида зарбдорчасига меҳнат қилиб, ўнлаб ёшларга меҳрибон мураббий бўлиб қолди.

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари муваффақиятли адо этган электр монтажчи Л. А. Валетова КПСС XXVII съездига делегат қилиб сайланди. Ўзбекистон коммунистларининг съездда қатнашаётган вакиллари куни кеча уни туғилган куни билан қизғин қутладилар.

Суратда: КПСС XXVII съезди делегати Л. А. Валетова (чапдан учинчи) делегатлар даврасида.

Б. ЮСУПОВ фотоси (ТАСС).

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Денов ёғ-экстракция заводи коллективи «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида социалистик мусобақани авж олдириб, мамлакатимиз коммунистлари олий анжумани арафасида катта ютуқни қўлга киритди. Завод меҳнат аҳли икки ойлик планни барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарди.

Ишлаб чиқаришни интенсивлаш, илғор хўжалик ечимларини жорий қилиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ички резервлардан оқилона фойдаланиш туфайли 6560 тонна оқланган ёғ ишлаб чиқарилди. Тайёрланган ялпи маҳсулот ҳажми 5 миллион 730 минг сўмликни ташкил этди. 5 миллион 560 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги плани 102 процентга етказилди.

Корхона ишчи ва хизматчилари йил давомида зарбдор суръатни бўшаштирмай, ўн иккинчи беш йиллик улуғвор режаларини амалга ошириш учун мустаҳкам замин тайёрлашга азму қарор қилдилар.

О. БОБОЖОНОВ.

ДАЪВАТ

Партиямизнинг катта анжумани — XXVII съездда кўтарилган проблемалар, совет халқи ҳаётининг барча соҳаларига, ҳатто халқаро аҳволга доир гаплар барча кишилар қаторида мени ҳам тўлқинлантирди. Масалан, докладдаги меҳнат ресурсларидан фойдаланиш, корхоналарда меҳнатни ташкил этиш, маҳсулот сифатини яхшилаш йўллари ҳақидаги фикрлар янада унумли ва яхши ишлашга даъват этди.

Ўн иккинчи беш йилликда икки беш йиллик планини бажаришга аҳд қилганман. Зиммага олган мажбуриятимда меҳнат унумдорлигини 135 процентга ошириш, тайёрланаётган маҳсулотнинг 95 процентини биринчи сорт билан топшириш тўғрисида бандлар бор. Бундан ташқари, ўзим билан ёнма-ён ишлаётган ёш ишчиларга касбим маҳоратини ўргатишда мураббийлик қиламан.

Съезд ўтаётган шу кунларда ҳамкасбларим ва бошқа ишчиларнинг ҳам меҳнат маромн юқори бўлмоқда. Биз партия олий анжуманини биринчи квартал планини бажариш билан кутиб олдик.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладидаги қоида ва хулосалар бизни янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда. Съезд кўрсатмаларига жавобан юксак иш маромини таъминлаш, эришилаётган ютуқлар салмоғини ошириш учун курашаверамиз.

Ш. ТОШЕВА,
Бухоро тўқимачилик комбинати 1-йигирув-тўқув фабрикаси ишчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ОРҚАГА ҚАЙТИШ ЙЎҚ

ТАСС мухбири Ҳабибулла Мўминов билан кечқурун учрашди. Кремлдаги Съездлар саройида навбатдаги мажлис тугади, энди шошилмай, бафуржа гаплашиш, минбардан айтилган ҳаяжонга солувчи, қалблардан жой олган гапларни муҳокама қилиш мумкин.

Ҳ. Мўминов партия аъзоси, у партияга аъзо бўлганлиги учунгина, лавозими — Андижон область Москва районидаги Фрунзе номли колхоз партия комитетининг секретари бўлгани учунгина эмас, балки эътиқоди, қарашлари, воқеликка баҳо бера билиши жиҳатидан ҳам коммунистдир. Бизнинг суҳбатимиз ҳам худди шундан — Ўзбекистон партия ташкилотидаги ишларнинг аҳволига танқидий ва ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан баҳо бериш билан бошланди.

— КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида камчиликларимиз тўғрисида жуда ҳақ гаплар айтилди. Принципсизлик, ўз ҳаловатини ўйлаш, мансабпарастлик, лаганбардорлик, юқори лавозимли кишиларни мақташ шундай бир муҳит бўлдики, бу муҳитда қонунчилик ва ахлоқ принципларини бузишлар, хизмат мавқеини ҳар қандай суиистеъмол қилишлар авж олиб кетди. Бу ҳақда жуда қаттиқ, аммо адолатли гаплар айтилди.

Дўстлари, касбдошлари партком секретарига телефон қилиб, ўртоқ М. С. Горбачев доклад қилган куннинг эртасига хўжаликда митинг бўлиб ўтганини айтишди. Колхозчилар докладда баён қилинган позицияларни қўллаб-қувватладилар, уларни ўз жонажон ишлари сифатида қабул қилдилар. Партиянинг ғамхўрлигига жавобан квартал планини муддатидан илгари, 25 мартда бажаришга ваъда бердилар. Делегат ҳамюртларининг ҳимматидан хурсанд бўлди. Фахрланиб, қуйидагиларни эсга олди:

— Хўжалигимиз яқин — яқинларда, атиги беш йил муқаддам зарар кўриб келар эди. Давлатдан икки миллион сўм қарздор бўлиб қолди. Мана энди икки йилдирки, фойда олмоқда. Ўтган йили ҳар гектар ердан 37,3 центнер пахта териб олдик, гўшт, сут етиштириш ҳам жадаллашди, рентабелли бўлиб қолдик. Бу йил эса ҳар гектар ердан 40 центнер пахта олишни мўлжаллаб, экин майдонлари структурасини қайта кўриб чиқишга қарор қилдик. Хуллас, колхозимиз юксала бошлади.

Ҳ. Мўминов яхшилик сари ўзгаришларни кишиларнинг кайфияти билан бевосита боғлиқ деб ҳисоблайди. Қилинган ишларга катта ишларнинг дебочаси деб қарайди.

— Делегатларнинг нутқларини диққат билан тингладим, баъзи нарсаларни ён дафтарчамга ёзиб олдим, камчиликларимизнинг илдизи нимада эканлигини аниқлашга кўп марта уриндим. Ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткаш йўл қўйилган камчиликлар сабабларини билиши лозим. Бунингсиз олға ҳаракат қилиб бўлмайди, — мен шундай хулосага келдим. Биз ҳали жуда кўп резервларимиздан етарли фойдаланмаяпмиз. Хўжалик ишларида ҳам, партиявий ишларда ҳам шундай бўляпти. Айтайлик, кишиларни хабардор қилишни олиб кўрайлик. Коллектив ишидан уларнинг бохабар бўлмасликлари турли миш-мишларни келтириб чиқаради. Асоссиз шикоятлар пайдо бўлади ва пировардида коллективда нохуш микроиқлим вужудга келади. Бир вақт шундай бўлдики, қишлоқлар газ билан яхши таъминланмаганлиги учун кўп шикоят туша бошлади. Одамлар қаерларга ёзишмади, дейсиз: райкомга ҳам, обкомга ҳам ёзишди. Ҳеч ким қониқарли жавоб ололмади. Шундай кейин биз ягона сиёсий кунлардан бирида районни газлаштириш учун жавобгар бўлган ўртоқларни таклиф этишга қарор қилдик. Улар бу соҳада нима ишлар қилинаётганлигини, қаерда ва қачон газопровод ётқизилишини айтиб беришди. Шундан кейин ҳар қандай миш-мишларга замин қолмади, вазият нормаллашди. Афсуски, масъул ўртоқлар хўжалигимизга тез-тез келиб турмайдилар. Областдан келган вакил колхозчиларимиз билан фақат бир марта учрашганлигини эслайман. Кўпинча улар колхозга келишади, биз уларга справка тайёрлаб берамиз, улар справкани олиб жўнаб қолишади. Улар одамлар билан гаплашишмайди, ишлар қандай бораётганлигини қоғозга қараб тасаввур қилишади. Шундай экан, келишга нима ҳожат бор эди? Ахир, справкани почта орқали юбориш ҳам мумкин.

— Ёки бўлмаса, қарорларимизнинг самарадорлиги проблемасини олиб кўрайлик. Съездда бу масала ўткир қилиб қўйилди, деб давом этади Ҳ. Мўминов.

Яқинда у ҳисоблаб чиқса, район партия комитетидан колхозга 80—90 та қарор келаркан. Бу қарорларнинг ҳар бирига жавоб қайтариш, кўп қарорлар юзасидан эса колхоз партия комитети қарор қабул қилиши керак.

Қарор қабул қилиш муаммо эмас, албатта. Унинг бажарилишини ташкил этиш қийинроқ. Битта директива устига бошқалари ёпирилиб турганда уларнинг бажарилишини қандай ташкил қилиш мумкин. Ўтмишда хўжалик қурилишида, партиявий ишда йўл қўйилган жиддий нуқсонлар ҳозирча жуда секинлик билан бартараф қилинмоқда. Ҳанузгача қадар ҳамма нарсани олдиндан тайёрлаб қўйиш, юқоридан туриб ким қачон, нимани айтиши ёки нима иш қилиши кераклигини белгилаб қўйишга интилиш кучли. Бунинг оқибатида одамлар ўйлашни унутиб қўймоқдалар, бировлар йўл-йўриқ кўрсатишини кутадиган бўлиб қолмоқдалар, лоқайдлик, ташаббуссизлик вужудга келмоқда. Бу бизнинг партиявий ишимизда ашаддий душмандир. Кўп йиллардан буён ана шундай аҳволга тоқат қилиб келганимиз учунми, бундай камчиликлар бизда жуда кўп.

Шу муносабат билан Ҳабибулла Мўминов КПСС Марказий Комитети апрель Пленумидан сўнг тез орада бўлиб ўтган коммунистлар йиғилишини эслади. Ўшанда расмиятчилик, ушбу ишдаги камчиликлар ҳақида очиқ-ойдин гаплашиб олинди. Партком секретари эса, йиғилишда коммунистлар унинг таъзирини беришганига қарамай, хурсанд бўлди: у лоқайд кишиларни қўзғата олган эди. Орадан кўп вақт ўтмай, колхоз йиғилишида жиддий гаплар бўлди, энди фақат коммунистлар эмас, йиллар давомида сўзга чиқмаган оддий колхозчилар ҳам кўнглига тугиб қўйган гапларини айтишди. Қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизмат кўрсатиш ёмон ташкил этилгани, айниқса, йиғим-терим мавсумида бу ишнинг ёмон ташкил этилиши, савдонинг оқсаши, йўлларнинг хароб бўлиб кетганлиги, социалистик мусобақани ташкил этишда ошкораликнинг йўқлиги, чорвачиликда ишлар бир жойда қотиб қолганлиги, мутахассислар эса бунга кўникиб кетганлиги ҳақида гапирилди. Ошкора гаплашиб олинди. Партия комитети бу гаплардан хулоса чиқариб олди.

Пахта йиғим-терими мавсумида маиший хизмат кўрсатиш, савдо ишлари йўлга қўйилди, йўлларга асфальт ётқизилишига эришилди. Хўжалик раисининг чорвачилик бўйича ўринбосари В. Шодмоновнинг ҳисоботи партия йиғилишида тингланди. Ўрта бўғин кадрлар билан ишлашдаги аҳвол муҳокама қилинди. Ўз бурчини бажара олмаётганлар алмаштирилди. Подани ҳам янгилашга қарор қилинди, кам маҳсул жайдари сигирлар ўрнига машҳур ола эстон зотли сигирлар сотиб олинди. Натижалар яққол кўзга ташланди. Колхоз пахтачилик соҳасида республикадаги ўртача даражадан юқори кўтарилди, гўшт ва сут харид қилишда ўтган йилнинг планлари ошириб бажарилди.

Одамлар билан маслаҳатлашишнинг натижаси ана шундай бўлади. Улар ғамхўрликка ҳамиша яхши меҳнат қилиш билан жавоб қайтарадилар, дейди суҳбатдошим, қайта қуриш осонликча ўтаётгани йўқ, албатта. Партия аъзолари ҳали хўжаликда кўп ишлар қилишлари лозим. Мана ҳозир ҳам у делегат ён дафтарчаси варақларини кўздан кечирар экан, съезддан қайтиб боргандан сўнг, ишни нимадан бошлаш ҳақида ўйламоқда.

— Меҳнатсиз даромад топиш ҳаваскорларига қарши жиддий кураш олиб бориш пайти келди. Бу масала съезддаги кўп нутқларда тилга олинди. Бизнинг хўжалигимизда ҳам умумий ишга арзимаган ҳисса қўшиб, неъматлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишга ҳаракат қилаётганлар оз эмас. Улар фақат колхоздан ҳайдаб юбормасликлари учунгина меҳнат қилишади, томорқа учун эса ер талаб қилишади, транспорт сўрашади, имтиёзлар билан таъминлашни талаб этишади. Ахир, улар ҳам колхозчи-да! Бундай кайфиятларга аллақачон зарба бериш керак эди. Текинга тайёрларга шафқат қилинмайди. Ўтмишга қайтиш йўқ.

Меҳмонхонада оёқ товушлари аллақачон тинган, жим-житлик. Делегат Ҳ. Мўминов эса ҳамон уйғоқ. Олдинда партия анжумани қарорларини бажариш юзасидан қилиниши лозим бўлган катта ишлар кутмоқда, бу ишларни амалга ошириш стратегияси ва тактикасини яна ва яна ўйлаб кўрмоқ керак.

Москва.

СЪЕЗД ШАРАФИГА

Партиямизнинг навбатдаги олий анжуманини Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз бўрдоқибоқарлари муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олдилар. Чорвадорлар давлатга 42 тонна ўрнига 47 тонна гўшт топшириб, ярим йиллик планларини муддатидан илгари бажаришди.

Райондаги Энгельс номли колхоз чорвадорлари ҳам гўшт тайёрлаш ярим йиллик планларини адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

ДАСТЛАБКИ МАҲСУЛОТ

Тўрткўл қишлоғида Андижон пойабзал фабрикасининг филиали қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу, фабриканинг Избоскан районидаги иккинчи филиалидир. Янги филиални Избоскан район колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қурди. Колонна коллективи бу ерда 1 миллион 935 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Филиал коллективи КПСС XXVII съезди очилиши арафасида болалар ботинкаси ишлаб чиқаришга киришди. Филиалда асосан Тўрткўл қишлоғида яшаётган йигит-қизлар ишламоқдалар. Уларнинг аксарияти биринчи филиалда ишлаб тажриба орттирган ишчилардир. Йил охиригача 7 хил маҳсулот ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КЎТАРИНКИ РУҲ

Юксак ишчанлик ва принципиаллик вазиятида катта проблемаларни ҳал этаётган съезд кунлари янада кўтаринки руҳ билан меҳнат қиляпмиз. Биророта бракка йўл қўйилмаяпти. Маҳсулот тайёрлаш ҳажмини оширишнинг асосий қисмига меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан эришмоқдамиз.

Ўтган йил план топшириқлари комбинатимиз ва цехимиз бўйича ошириб адо этилди. Ўзим эса кунлик планларимни мунтазам 120—130 процентдан бажариб, съездни икки ярим ойлик топшириқни ўринлатиш билан кутиб олдим.

Биз, ишчилар съезд кўриб чиқаётган ҳар бир масалани истиқбол учун программа деб қабул қилиб, бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан баракали ва сифатли ишлашга сўз берамиз.

Акбар АКРОМОВ,
Тошкент абразив комбинати ишчиси.

ҲАРАКАТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

САМАРҚАНД. Алишер Навоий номли Самарқанд давлат университетида ўтказилган митингга юзлаб ўқитувчилар ва студентлар келишди. Митингда сўзга чиққан рус филологияси факультетининг декани В. Г. Ларцев, ўзбек филологияси факультети совет классик адабиёти кафедрасининг мудири Б. Н. Валихўжаев ва бошқалар КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладининг барча қоидаларини қизғин қўллаб-қувватладилар, партиямиз билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини маъқулладилар.

— Совет жамиятини жадал ривожлантириш йўли, фан-техниканинг шитоб билан ўсиб ривожланиши университет профессор-ўқитувчилар составини, унинг партия ташкилоти олдига янги вазифаларни қўяди, — деди митингда университет ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ш. А. Алимов. — Биз мутахассислар тайёрлаш сифатини янада оширишимиз, илмий тадқиқот ишлари ҳажмини ўн иккинчи беш йилликда икки баравардан зиёд кўпайтиришимиз керак бўлади. Университетда илмий-тадқиқотларни ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш учун синов полигони ташкил қилиниши лозим. Бу ерда биз ғояларни конкрет приборлар, машиналар, препаратларга айлантирган бўлур эдик. Яқин йилларда университетда республика халқ хўжалиги учун ғоят зарур бўлган квант электроникаси, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, тупроқшунослик соҳасида шуғулланувчи мутахассислар тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Самарқанд олимлари фан-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан интенсивлаш вазифаларини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишга якдиллик билан интилаётганликларини изҳор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЛОҚАЙДЛИК БЎЛМАСИН

Шу кунларда КПСС XXVII съезди материалларини зўр ҳаяжон билан ўқиб-ўрганмоқдамиз. Ўн иккинчи беш йилликда бажариладиган улуғвор ишлар аниқ-равшан кўрсатиб берилди. Бунинг учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ижодий ишлаш, изланиш, кун тартибида турган катта-кичик проблемаларни ишчанлик билан ҳал этишга тўғри келади. Эндиликда биз лоқайдликка қарши курашишимиз, умумхалқ, умумдавлат ва хўжалик манфаатлари йўлида ўзимиздаги масъуллик ҳиссини чуқур англашимиз лозим. Бу давр талаби, партия талабидир.

Янги беш йилликнинг биринчи йили деҳқонларимиз учун катта синов йили бўлади. Ялпи пахта хирмонини 4 минг тоннадан оширишни мўлжаллаб турибмиз. Ақсари бригадаларимиз гектар ҳисобига 40 центнердан хирмон кўтаришга азму қарор қилганлар. Деҳқонларимиз, механизаторларимиз янги меҳнат мавсумига енг шимариб киришмоқдалар.

Ю. ИСРОИЛОВ,
Тошлоқ районидаги М. Горький номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

ФУТБОЛ:

ХАЛҚАРО ТУРНИР СТАРТДА

Ўзбекистон пойтахтида футбол бўйича ўсмирларнинг халқаро турнири бошланди. Бу анъанавий мусобақа ўн олтинчи марта ўтказиляпти. Спортчилар ва мутахассислар мазкур беллашувга катта қизиқиш билан қарашяпти. Чунки бу ерда ёш футболчилар кўрикдан ўтишади, ўз маҳоратларини оширишади, ўқув ва машғулот ишларининг тавсиялари ишлаб чиқилади.

1986 йилги турнирда Совет Иттифоқининг биринчи ва иккинчи, Грузия, Украина, Ўзбекистон, Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша ва Чехословакия терма командалари иштирок этишмоқда. Тошкентдаги «Пахтакор», «Текстильщик», Темир йўл транспорти инженерлари институти стадионлари, Қибрай ва Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли совхознинг спорт иншоотлари ёш футболчилар ихтиёрида.

Группаларда мусобақалар учинчи март куни бошланди. Венгрия ва Чехославакия футболчилари учрашувида 0:0 ҳисоби қайд этилди. Украина терма командаси болгариялик спортчиларни 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. СССР-1 футболчилари польшалик тенгдошларини йирик ҳисобда (5:0) енгиб, дастлабки икки очкони қўлга киритишди. Майдон эгалари — Ўзбекистон футболчилари ГДР командасини 2:1 ҳисобида ютдилар.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

Тинглаиг, томоша қилинг — 5 МАРТ, ЧОРШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 10.05 — «Эркаклар». Бадиий фильм. 11.40 — Киноэтюд. 11.45 — «Саёҳатчилар клуби». 15.00 — **КПСС XXVII съездида.** 15.15 — «Ҳаётбахш ўлим». Бадиий фильм. 17.10 — «Ранг-баранг саҳифалар». 17.30 — **КПСС XXVII съездида.** 18.00 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — «Сиз яратган боғ». 19.20 — «Дунё воқеалари». 19.40 — «Торпедоносчилар». Бадиий фильм. 21.15 — **КПСС XXVII съезди кундалиги.** 22.00 — «Балли, қизлар!». 23.40 — Концерт. 24.00 — «Время».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 10.05 — Немис тили. 11.05 — Астрономия. 11.35 — Илмий-оммабоп фильм. 11.55 — Адабий портрет. 12.40 — «Оддий—мураккаб ҳақиқатлар». 13.10 — Физика. 13.40 — Ўқув кўрсатуви. 14.40 — Мактаб ўқувчиларига физиология ва гигиена ҳақида. 15.10 — «Ернинг муносиб эгалари бўлайлик». 15.40 — «СССР Герби ҳақида». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Концерт. 19.30 — Қўл тўпи бўйича жаҳон чемпионати. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Ватанимни куйлайман». 21.05 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — **КПСС XXVII съезди кундалиги.** 22.00 — «Менга сўз беринг». Бадиий фильм. 2-серия. 23.05 — Концерт. 23.20 — СССР халқлари VI қишки спартакиадаси.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги таронала». 8.00 — «Ўқитиш — ижод қилиш демакдир». 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — Ишчи ёшлар учун. 8.30 — «Ахборот». 17.30 — **КПСС XXVII съездида.** 18.05 — «Шоирлар—болаларга». 18.35 — КПСС XXVII съезди меҳнат вахтасида. 18.50 — Футбол бўйича халқаро ўсмирлар турнири. 19.20 — «Интенсивлаш — беш йиллик шиори». 20.00 — «Ахборот». 20.30 — Концерт. 21.15 — **КПСС XXVII съезди кундалиги.** 22.00 — «Аёллар». Бадиий фильм. 24.00 — «Время».

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.05 — Москва-II. 16.10 — Телефильм. 16.25 — «Светофор». 17.15 — Жамиятшунослик. 17.45 — Телефильм. 18.00 — «Қишлоқда фан-техника тараққиёти». 18.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Бизга мактуб йўллабсиз». 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 10.00 — КПСС XXVII съездида. 11.20 — Болалар учун эшиттириш. 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «КПСС XXVII съездида». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.01 — КПСС XXVII съездида. 15.40 — «Бобо ва набира». Ҳикоя. 16.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 17.00 — КПСС XXVII съездида. 18.00 — КПСС XXVII съезди кундалиги. 19.40 — «Бизнинг интервью». 20.00 — КПСС XXVII съездида. 21.15 — КПСС XXVII съезди делегатларининг талабларига биноан концерт. 22.00 — КПСС XXVII съезди кундалиги. 23.30 — «Тинглаб дам оламиз».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

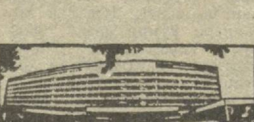

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.